

Universitets- och
högskolerådet

Tre dimensioner av breddad rekrytering

Jämförelser över tid och rum avseende programnybörjare vid svenska lärosäten
2007–2022 utifrån viktade jämförelsetal

uhr.se

Tre dimensioner av breddad rekrytering

Jämförelser över tid och rum avseende programnybörjare vid svenska lärosäten
2007–2022 utifrån viktade jämförelsetal

Universitets- och högskolerådet, maj 2025

Kontaktperson: Mikael Olsson

Omslagsbild: Eva Dalin

ISBN 978-91-7561-141-9

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se uhr.se.

Innehåll

Inledning.....	5
Disposition.....	6
Jämförelser mellan lärosäten	7
Kvinnligt respektive manligt deltagande.....	7
Högutbildade föräldrar eller inte	9
Utländsk bakgrund eller inte.....	11
Sammanfattning av jämförelser mellan lärosäten.....	13
Om gruppering av lärosäten och data om respektive lärosäte.....	15
Gamla universitet	18
Göteborgs universitet	19
Linköpings universitet	20
Lunds universitet.....	21
Stockholms universitet.....	22
Umeå universitet.....	23
Uppsala universitet	24
Sammanfattning, gamla universitet.....	25
Nya universitet	26
Karlstads universitet.....	27
Linnéuniversitet	28
Malmö universitet.....	29
Mittuniversitet	30
Mälardalens universitet	31
Örebro universitet.....	32
Sammanfattning, nya universitet.....	33
Större fackhögskolor och fackuniversitet.....	34
Blekinge tekniska Högskola.....	35
Chalmers tekniska högskola.....	36
Karolinska institutet	37
Kungl. Tekniska högskolan	38
Luleå tekniska universitet	39
Sveriges lantbruksuniversitet.....	40
Sammanfattning, större fackhögskolor & fackuniversitet	41
Högskolor	42
Högskolan Dalarna	43
Högskolan i Borås.....	44
Högskolan i Gävle.....	45
Högskolan i Halmstad.....	46
Högskolan i Skövde	47
Högskolan Kristianstad.....	48
Högskolan Väst.....	49
Stiftelsen Högskolan i Jönköping.....	50
Södertörns högskola	51
Sammanfattning, högskolor.....	52
Mindre fackhögskolor	53

Försvärshögskolan.....	54
Gymnastik- och idrottshögskolan	55
Handelshögskolan i Stockholm	56
Röda Korsets Högskola.....	57
Sophiahemmet Högskola	58
Sammanfattning, mindre fackhögskolor.....	59
Konstnärliga högskolor.....	60
Beckmans Designhögskola	61
Konstfack.....	62
Kungl. Konsthögskolan	63
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm.....	64
Stockholms konstnärliga högskola.....	65
Sammanfattning, konstnärliga högskolor	66
Slutsatser.....	67
Resultatdiskussion per indikator.....	67
Sammanfattning av jämförelse mellan lärosätesgrupper.....	69
Avslutande reflektioner	70
Referenser	71

Inledning

Arbetet med att främja breddad rekrytering till högre utbildning påverkas av många faktorer som ligger utanför lärosätenas kontroll, såsom demografiska förändringar, utbildningstrender och geografisk placering. Utöver detta varierar utbildningsutbudet mellan lärosäten och förändras över tid, vilket påverkar studentgruppernas sammansättning och försvårar jämförelser av rekryteringsmönster mellan lärosäten.

För att möjliggöra rättvisa och jämförbara analyser har Universitets- och högskolerådet (UHR), utifrån viktade jämförelsetal från Statistiska centralbyrån (SCB), utvecklat ett index som justerar för skillnader i utbildningsutbud mellan lärosäten och över tid.¹

Jämförelsetalen tar hänsyn till variationer i lärosätenas utbildningsinriktning och möjliggör jämförelser av andelen kvinnor, studenter med högutbildade föräldrar och studenter med utländsk bakgrund, utan att resultaten snedvrids av strukturella skillnader. Jämförelsetalen tar inte hänsyn till den sociala sammansättningen i de kommuner som lärosätena rekryterar studenter från.

I praktiken innebär detta att varje lärosäte jämförs med ett genomsnitt justerat efter det egna utbildningsutbudet: exempelvis jämförs studenter vid en civilingenjörsutbildning på lärosäte A med studenter på motsvarande utbildningar vid andra lärosäten. De motsvarande utbildningsinriktningarna vid andra lärosäten är 'rikets genomsnitt' som varje lärosäte jämför sig mot. Vid sammanvägda jämförelser av hela lärosäten används sedan lärosätets samlade utbildningsutbud som bas.

Om ett lärosäte har en högre andel antagna programnybörjare än förväntat till ett läsår från en viss grupp, definieras detta som överrepresentation. På motsvarande sätt innebär en lägre andel än förväntat en underrepresentation. Båda andelar viktas med tanke på lärosätets utbildningsutbud.

För att underlätta tolkningen av över- respektive underrepresentation har jämförelsetalen i den här skriften räknats om till ett index där rikets genomsnitt motsvarar 0. Ett positivt indexvärde visar överrepresentation och ett negativt värde visar underrepresentation. Ett värde på +50 betyder att andelen antagna programnybörjare i en viss grupp är 50 procent högre än förväntat.

Denna skrift ger en översiktlig bild av dessa mönster av under- respektive överrepresentation vid lärosätena utifrån de jämförelsetal som SCB levererat till UHR.² Skriften fungerar på så sätt som ett komplement till det mer detaljerade material som UHR tagit fram tillsammans med Ladokkonsortiet,

---

¹ De nu aktuella jämförelsetalen presenteras på UHR:s hemsida ([länk](#)) och där finns också filer att ladda ned med alla grunddata ([länk](#)). Jämförelsetal levererade från SCB har även tidigare använts för att belysa frågor kring breddad rekrytering, jmf. UHR (2016).

² Jmf. UHR (2024a). Jämförelsetalen är framtagna av SCB för varje lärosäte och läsår från 2007/2008 till 2022/2023. Jämförelsetalen varierar mellan 0,1–2,7 och varje värde reflekterar hur stor andelen studenter i en viss grupp är i relation till vad som kan förväntas utifrån lärosätets utbildningsutbud.

där studentgruppernas sammansättning visas för 38 utbildningsområden.³ Där kan lärosätena jämföra sig med varandra för olika utbildningsområden, eftersom utmaningarna i snedrekrytering ofta är liknande för samma typ av utbildning på olika lärosäten. När gäller jämförelsetalen som presenteras i den här skriften, kan de dölja snedrekrytering. Exempelvis ett lärosäte som har många studenter både på kvinno- och mansdominerade utbildningar kan få en neutral siffra för könsfördelningen.

Jämförelserna bygger på tre variabler som ofta används som indikatorer för breddad rekrytering:⁴

- Andel kvinnor
- Andel studenter med högutbildade föräldrar (eftergymnasial utbildning om minst tre år hos minst en förälder)
- Andel studenter med utländsk bakgrund (utrikes födda eller födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar)

Inresande studenter har exkluderats, och varje jämförelse tar hänsyn till lärosätets faktiska utbildningsutbud.

Disposition

Skriften är uppdelad i tre huvuddelar:

1. Jämförelser mellan lärosäten – skillnader i representation redovisas för varje indikator, med hänsyn till utbildningsutbud. Den här delen ger exempel på hur indexet kan användas för att jämföra respektive lärosätes index gentemot andra lärosäten.
2. Utveckling vid enskilda lärosäten – varje lärosätes förändring över tid presenteras i form av indexserier, baserade på jämförelsetal för samtliga tillgängliga läsår (2007-2022). Om det enbart finns intresse av att se sitt eget lärosätes utveckling över tid, kan läsaren vända sig direkt till den här delen av skriften.
3. Avslutande sammanfattning och analys – de övergripande mönstren diskuteras med särskilt fokus på förändringar över tid och skillnader mellan indikatorerna.

---

³ Jmf. UHR (2024b). I tabellerna visas fördelningen av studentgrupperna när det gäller kön, utländsk/svensk bakgrund, samt föräldrarnas utbildningsbakgrund (social bakgrund), indelat i 38 utbildningsområden. Tabellerna är framtagna ur databasen Bak- och framgrund.

⁴ Jämförelsetalen visar kvoten mellan lärosätets andel och rikets (samtliga lärosäten) andel, där andelen för riket endast räknat med studenter registrerade på samma programriktningar som finns på lärosätet.

Jämförelser mellan lärosäten

I detta kapitel analyseras hur sammansättningen av antagna programnybörjare varierar mellan svenska lärosäten, baserat på tre indikatorer: könsfördelning, föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund.

För att säkerställa rättvisa jämförelser justeras analyserna för lärosätenas utbildningsutbud. Jämförelsetalen liksom jämförelseindex bygger på kvoten mellan varje lärosätes andel och rikets genomsnitt för samma utbildningsinriktningar, vilket eliminerar snedvridningar som annars kan uppstå när vissa utbildningar traditionellt lockar fler kvinnor eller män, eller studenter med en viss social eller etnisk bakgrund.

Det här avsnittet redovisar först läget vid antagningen till läsår 2022/2023 och analyserar därefter hur mönstren har utvecklats över tid, med särskild hänsyn till förändringar mellan mättidpunkterna 2007/2008 och 2015/2016.

För att beskriva graden av under- eller överrepresentation används en femgradig skala. Gränsdragningarna mellan nivåerna framgår i tabell 1.

Tabell 1. Indikativa gränsdragningar för över- respektive underrepresentation

Indexvärde	Klassificering
0–9	Låg under- eller överrepresentation (vid mycket små värden kan även termerna "marginell under- resp. överrepresentation" eller "neutral representation" användas)
10–19	Måttlig under- eller överrepresentation
20–29	Medelhög under- eller överrepresentation
30–49	Hög under- eller överrepresentation
50+	Mycket hög under- eller överrepresentation

Kvinnligt respektive manligt deltagande

Kvinnor har varit i majoritet bland antagna programnybörjare vid svenska universitet och högskolor sedan mitten av 1990-talet, vilket är en av de mest varaktiga egenskaperna i högskolans sammansättning under de senaste tre decennierna.

I denna skrift analyseras inte könsfördelningen i absoluta tal eller bland hela studentpopulationen, utan specifikt andelen kvinnor och män bland antagna programnybörjare vid varje lärosäte, relaterat till vad som kan förväntas utifrån utbildningsutbudet.

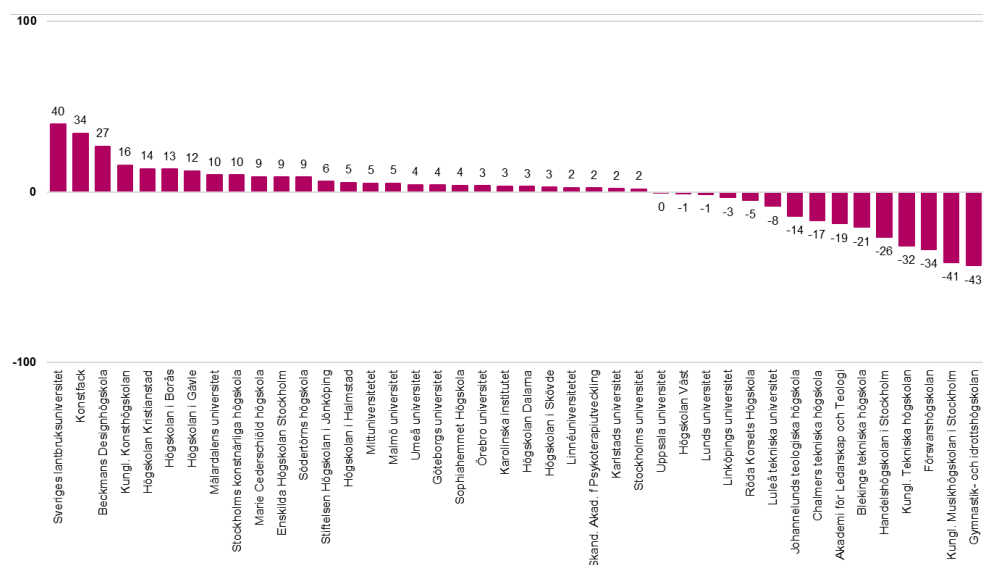
Jämförelsetalen baseras på kvoten mellan lärosätets andel och rikets andel, där jämförelsen begränsas till programinriktningar som finns vid det aktuella lärosätet. På så sätt kan lärosäten med olika utbildningsprofiler jämföras utan att resultaten påverkas av könsbundna skillnader i utbildningsval.

Vid antagningen till läsår 2022/2023 hade två tredjedelar av lärosätena en högre andel kvinnliga programnybörjare än vad som kunde förväntas utifrån utbildningsutbudet. Sveriges lantbruksuniversitet (+40 procent), Konstfack (+34 procent) och Beckmans Designhögskola (+27 procent) hade de högsta nivåerna av kvinnlig överrepresentation.

Samtidigt uppvisade Gymnastik- och idrottshögskolan (-43 procent), Kungliga Musikhögskolan (-41 procent) och Försvarshögskolan (-34 procent) en tydlig manlig överrepresentation.

Den samlade bilden för antagningen till läsår 2022/2023 framgår i figur 1.

Figur 1. Kvinnligt deltagande vid landets lärosäten 2022/2023

Bland de 42 lärosäten som ingick i jämförelsen hade 18 en över- eller underrepresentation som översteg 10 procentenheter i förhållande till vad som kunde förväntas utifrån deras utbildningsutbud. Detta ger en tydlig men översiktlig bild av snedrekryteringens omfattning vid antagningen till läsår 2022/2023.

Utveckling över tid

Jämfört med tidigare år framträder ett stabilt grundmönster i könsfördelningen, men spridningen mellan lärosäten har ökat. Vid antagningen till läsår 2007/2008 hade 15 lärosäten en över- eller underrepresentation som översteg 10 procentenheter, och skillnaderna var generellt mindre än i dag. Sveriges lantbruksuniversitet uppvisade redan då en hög kvinnlig överrepresentation (+39 procent), medan Försvarshögskolan låg nära jämvikt mellan könen. Den största manliga överrepresentationen noterades vid Kungliga Tekniska högskolan (+38 procent), Kungliga Musikhögskolan (+37 procent), Gymnastik- och idrottshögskolan (+34 procent) och Chalmers tekniska högskola (+22 procent).

Vid antagningen till läsår 2015/2016 var mönstret i huvudsak detsamma, men fler lärosäten – totalt 17 – hade en över- eller underrepresentation som översteg 10 procentenheter. 2015/2016 utgjorde därmed en mellanposition

mellan 2007/2008 och 2022/2023: obalanserna i könsfördelningen blev fler men extremvärdena ännu inte lika uttalade som de skulle komma att bli.

Försvarshögskolan hade 2015/2016 den tydligaste manliga överrepresentationen (-46 procent), följd av Blekinge tekniska högskola (-33 procent) och Handelshögskolan i Stockholm (-28 procent). Samtidigt hade Kungliga Tekniska högskolan, Chalmers tekniska högskola och Kungliga Musikhögskolan minskat sin manliga överrepresentation till en medelhög nivå, och Gymnastik- och idrottshögskolan hade tillfälligt nått en måttlig nivå (-15 procent).

Sammantaget visar utvecklingen att könsfördelningen bland antagna programnybörjare vid svenska lärosäten har förblivit relativt stabil över tid. De mönster som fanns 2007/2008 består i stort sett även 2022/2023, även om enstaka extremvärden har förändrats.

Skillnaderna mellan lärosäten är fortfarande mindre än för indikatorerna föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund. Vid de flesta lärosäten ligger könsfördelningen nära det som kan förväntas utifrån utbildningsutbudet, men några lärosäten uppvisar fortsatt tydlig över- eller underrepresentation – oftast kopplad till deras utbildningsutbud.

Högutbildade föräldrar eller inte

Andelen antagna programnybörjare med högutbildade föräldrar är en etablerad indikator på social snedrekrytering. Här analyseras över- eller underrepresentation relativt varje lärosätes utbildningsutbud.

Jämförelsetalen bygger på kvoten mellan lärosätets andel och rikets andel, där riksandelen endast omfattar studenter på samma programinriktningar som finns vid det aktuella lärosätet. En student definieras som att ha högutbildade föräldrar om minst en förälder har en eftergymnasial utbildning på minst tre år; uppgiften mäts så nära studentens tolvårsdag som möjligt. I texten används även uttrycket studenter från akademiska hem.

Vid antagningen till läsåret 2022/2023 framträder ett tydligt mönster: flera äldre och mer specialiserade lärosäten hade en hög eller mycket hög överrepresentation av antagna programnybörjare från akademiska hem. Handelshögskolan i Stockholm (+56 procent), Kungliga Musikhögskolan (+51 procent) och Stockholms konstnärliga högskola (+35 procent) låg högst i index. Även Lunds universitet (+31 procent) och Uppsala universitet (+28 procent) hade en hög överrepresentation.

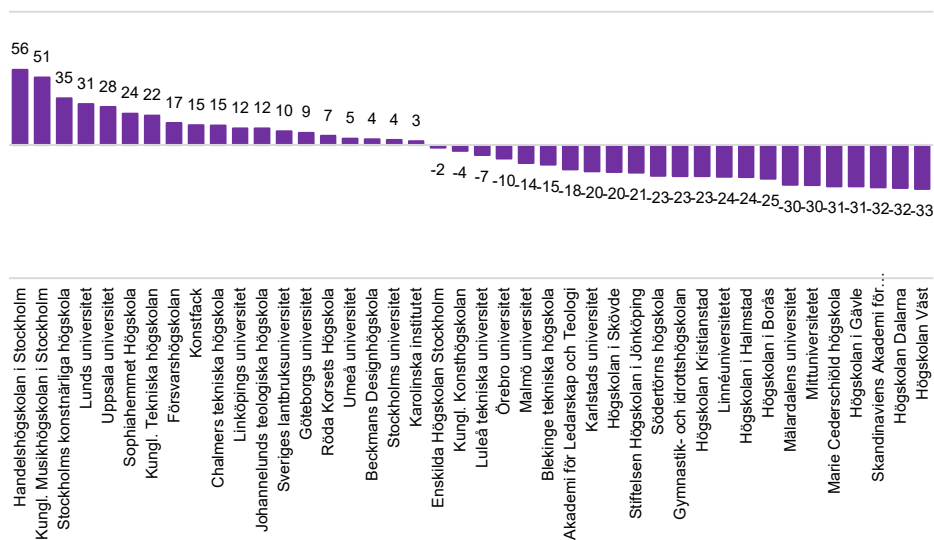
I motsatt riktning återfanns Södertörns högskola (-30 procent), Marie Cederschiöld högskola (-31), Akademin för psykoterapiutbildning (-32), Högskolan i Dalarna (-32) och Högskolan Väst (-33), som alla hade en mycket hög underrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar.

Den samlade bilden för antagningen till läsåret 2022/2023 framgår i figur 2. Av de 42 lärosäten som ingick i jämförelsen hade 33 lärosäten en över- eller underrepresentation som uppgick till minst 10 procentenheter, givet deras

programutbud. Detta är en tydlig indikation på att snedrekryteringen i termer av högutbildade föräldrar är både omfattande och strukturellt förankrad.

Variationen mellan lärosäten är större för studenter med högutbildade föräldrar än för könsfördelning, men mindre än för studenter med utländsk bakgrund.

Figur 2. Högutbildade föräldrar 2022/2023

Utveckling över tid

Spridningen i indexvärden var ännu större vid de tidigare mätidpunkterna. Vid antagningen till läsår 2007/2008 hade 31 av 39 lärosäten en över- eller underrepresentation som översteg 10 procentenheter. Skillnaderna var också mer extrema, från +140 till -46 procent. Äldre universitet och flera mindre lärosäten baserade i Stockholm uppvisade då en mycket hög överrepresentation. De högsta värdena noterades vid Kungliga Musikhögskolan (+140 procent), Konstfack (+70 procent) och Röda Korsets högskola (+54 procent), medan Högskolan Väst (-46 procent) och Högskolan Dalarna (-40 procent) hade den största underrepresentationen.

Vid antagningen till läsår 2015/2016 kvarstod mönstret men spridningen minskade något: 27 av 39 lärosäten avvek med mer än 10 procentenheter och yttervärdena låg mellan +74 och -34 procent. Handelshögskolan i Stockholm (+86 procent), Kungliga Musikhögskolan (+75 procent) och Lunds universitet (+59 procent) toppade listan; Högskolan Dalarna (-35), Högskolan Väst (-29) och Högskolan i Halmstad (-28 procent) hade lägst värden.

Året 2015/2016 fungerar därmed som en mellanposition mellan 2007/2008 och 2022/2023. Antalet extremvärden minskade, men snedrekryteringen i termer av akademisk bakgrund förblev omfattande och i hög grad strukturellt betingad.

Utländsk bakgrund eller inte

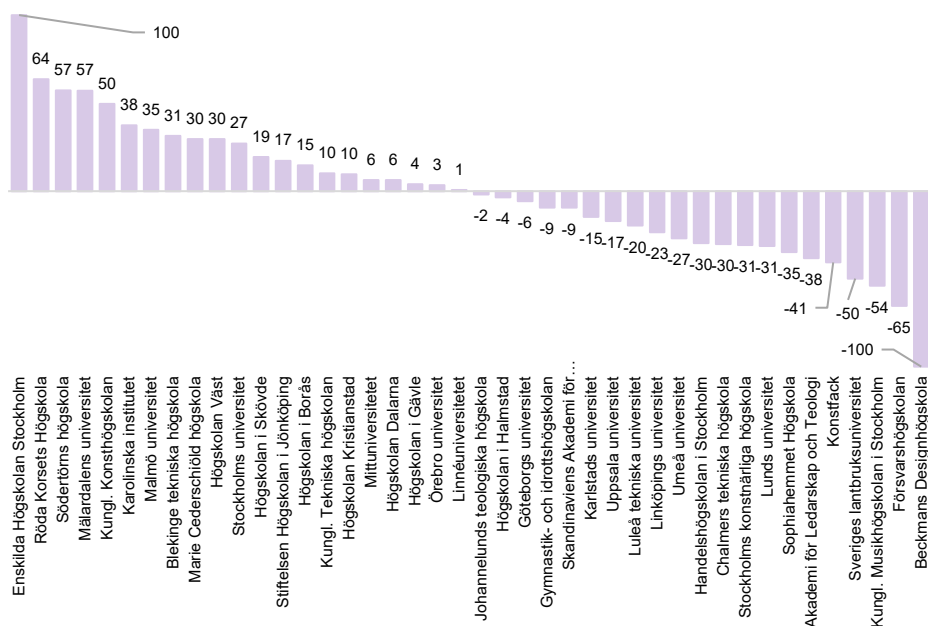
Andelen antagna programnybörjare med utländsk bakgrund är en etablerad indikator på breddad rekrytering. I denna skrift används en bred definition: en student räknas som att ha utländsk bakgrund om hen antingen är född utomlands eller har två utrikes födda föräldrar. Som för de övriga indikatorerna mäts över- eller underrepresentation i förhållande till lärosätets utbildningsutbud. Jämförelsetalen bygger på kvoten mellan lärosätets andel och rikets andel för samma programinriktningar. Inresande studenter har exkluderats från beräkningarna.

Analysen av antagningen till läsår 2022/2023 visar ett tydligt mönster. Bland nyare universitet och högskolor verkar geografisk närhet till storstadsregioner spela en avgörande roll. Malmö universitet (+38 procent), Mälardalens universitet (+57 procent), Södertörns högskola (+57 procent) och Högskolan Väst (+27 procent) hade en tydlig överrepresentation av studenter med utländsk bakgrund. Även Karolinska institutet (+50 procent) och Blekinge tekniska högskola (+31 procent) avvek från det generella mönstret för tekniska lärosäten genom en högre andel studenter med utländsk bakgrund. Stockholms universitet, trots att det är ett äldre universitet, hade också en överrepresentation (+35 procent).

I motsatt riktning återfinns flera lärosäten med underrepresentation. Karlstads universitet (-26 procent) och Linköpings universitet (-33 procent) hade 2022/2023 en tydlig underrepresentation. Konstnärliga högskolor och tekniska universitet uppvisade generellt låg representation, med Beckmans Designhögskola som ett extremt exempel (-100 procent). Även Sveriges lantbruksuniversitet (-44 procent), Försvarshögskolan (-65 procent) och Kungliga Musikhögskolan (-54 procent) hade låga indexvärden. Bland de äldre universiteten låg Lunds universitet (-30 procent), Uppsala universitet (-27 procent) och Umeå universitet (-23 procent) under riksgenomsnittet.

Den samlade bilden för antagningen till läsår 2022/2023 framgår i figur 3.

Figur 3. Andel antagna programnybörjare med utländsk bakgrund 2022/2023

Av de 42 lärosäten som ingick i jämförelsen hade 30 en över- eller underrepresentation som uppgick till minst 10 procentenheter, givet deras utbildningsutbud. Detta visar att snedrekrytering i termer av utländsk bakgrund är omfattande, även om mönstren i viss utsträckning är koncentrerade till vissa lärosätetypen och geografiska områden.

Variationen mellan lärosäten är dessutom större för utländsk bakgrund än för både könsfördelning och andelen studenter från akademiska hem.

Utveckling över tid

Vid antagningen till läsår 2007/2008 var snedrekryteringen i termer av utländsk bakgrund redan tydligt etablerad. Av 40 jämförda lärosäten hade 31 en över- eller underrepresentation som uppgick till minst 10 procentenheter. Överrepresentation var vanligast vid storstadsnära lärosäten, där Södertörns högskola (+107 procent), Svenska institutet för kognitiv psykoterapi (+105 procent) och Högskolan Evidens (+100 procent) hade de högsta indexvärdena. Även Karolinska institutet (+61 procent) och Kungliga Tekniska högskolan (+55 procent) låg högt. Bland större lärosäten placerade sig Stockholms universitet, Malmö universitet och Mälardalens universitet kring +40 procent.

Underrepresentation återfanns främst vid konstnärliga och tekniska högskolor samt äldre universitet. Stockholms konstnärliga högskola (-100 procent), Sveriges lantbruksuniversitet (-68 procent) och Umeå universitet (-50 procent) tillhörde de lärosäten som hade lägst representation, tillsammans med Mittuniversitetet, Luleå tekniska universitet och Karlstads universitet.

Vid antagningen till läsår 2015/2016 var mönstret i stort sett oförändrat. 27 av 39 lärosäten hade en över- eller underrepresentation som översteg 10 procentenheter. Yttervärdena sträckte sig då från +52 procent till -100 procent, vilket innebär att spridningen var något mindre än 2007/2008.

Överrepresentationen var fortsatt tydlig vid storstadsnära lärosäten som Södertörns högskola (+52 procent), Karolinska institutet (+46 procent) och Mälardalens universitet (+40 procent). Underrepresentationen var alltså mest markant vid konstnärliga högskolor och tekniska universitet, med Beckmans Designhögskola (-100 procent), Sveriges lantbruksuniversitet (-60 procent) och Försvarshögskolan (-57 procent) som exempel.

Sammantaget visar utvecklingen att snedrekrytering i termer av utländsk bakgrund var omfattande redan 2007/2008. Även om extremvärdena minskade något 2015/2016 kvarstod stora skillnader, och både omfattning och variation har därefter åter ökat fram till 2022/2023.

Sammanfattning av jämförelser mellan lärosäten

Jämförelserna mellan svenska lärosäten visar tydliga och bestående mönster när det gäller könsfördelning, föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund. Även om graden av variation skiljer sig mellan de tre indikatorerna är skillnaderna mellan lärosäten betydande i alla dimensioner.

Spridningen i indexvärden är minst för könsfördelning, större för akademisk bakgrund och störst för utländsk bakgrund. När det gäller akademisk bakgrund påverkas spridningen också av att den eftergymnasiala utbildningsnivån i befolkningen har ökat över tid, vilket successivt förändrat studentgruppernas sammansättning.

För könsfördelning är mönstret stabilt över tid. Kvinnors överrepresentation är särskilt tydlig vid lärosäten med vård-, utbildnings- eller designinriktad profil, medan mäns överrepresentation främst förekommer vid lärosäten med militär, idrottslig eller teknisk inriktning. Under de senaste decennierna har spridningen mellan lärosäten ökat något, men grundmönstret har i huvudsak varit konstant.

När det gäller föräldrars utbildningsnivå uppvisar systemet en djupgående och varaktig social snedrekrytering. Äldre universitet, tekniska högskolor, konstnärliga utbildningar och vissa mindre lärosäten i Stockholmsregionen har en hög andel studenter från akademiska hem. I motsatt riktning återfinns nya universitet och regionala högskolor, särskilt i glesare delar av landet, som i större utsträckning rekryterar studenter vars föräldrar saknar eftergymnasial utbildning. Detta mönster har varit anmärkningsvärt stabilt från 2007/2008 till 2022/2023.

Skillnaderna i representation av studenter med utländsk bakgrund är de mest extrema. Lärosäten i eller nära storstadsregioner uppvisar ofta en tydlig överrepresentation av studenter med utländsk bakgrund, medan konstnärliga högskolor, tekniska högskolor och flera äldre universitet har en underrepresentation.

Utvecklingen över tid visar att snedrekrytering vad gäller utländsk bakgrund, som var omfattande redan 2007/2008, har blivit ännu mer utpräglad fram till 2022/2023. Efter en viss utplaning 2015/2016 har yttervärdena åter ökat, och fler lärosäten uppvisar stora skillnader jämfört med rikssnittet.

Sammantaget pekar analysen på att breddad rekrytering gjort vissa framsteg, men att skillnaderna mellan lärosäten fortfarande är stora och i hög grad kopplade till lärosätenas historiska profil, geografiska läge och utbildningsinriktning.

Resultaten visar också att de tre indikatorerna – könsfördelning, akademisk bakgrund och utländsk bakgrund – inte alltid samvarierar på ett entydigt sätt. Ett lärosäte kan exempelvis ligga nära rikssnittet för akademisk bakgrund men ändå ha en hög överrepresentation av studenter med utländsk bakgrund, som i fallet med Karolinska institutet.

I nästa kapitel går analysen vidare till en närmare granskning av varje lärosäte för sig. Genom att följa utvecklingen över tid blir det möjligt att bättre förstå både skillnader och förändringar inom svensk högskola.

Om gruppering av lärosäten och data om respektive lärosäte

Detta avsnitt ger en översikt av hur de tre indikatorerna – kön, föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund – har utvecklats vid respektive lärosäte under perioden 2007/2008 till 2022/2023. För att öka jämförbarheten och läsbarheten har landets lärosäten i just den här skriften delats in i sex grupper: gamla universitet, nya universitet, större fackhögskolor och fackuniversitet, högskolor, mindre fackhögskolor samt konstnärliga högskolor (se tabell 2).⁵

Inom varje grupp presenteras först gruppens sammansättning och inriktning. Därefter följer en ensidig översikt för respektive lärosäte, med diagram över indexvärden, tabeller med absoluta tal och en kort sammanfattande analys i punktform.

Vissa mindre utbildningsanordnare har exkluderats från redovisningen, antingen på grund av otillräcklig datatillgång eller för att antalet antagna programnybörjare har varit för lågt för att möjliggöra stabila jämförelsetal. Sammanlagt omfattar detta avsnitt 42 lärosäten.

Tabell 2. Gruppering av lärosäten

Grupp	Ingående lärosäten
Gamla universitet	Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Lunds universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet
Nya universitet	Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Malmö universitet, Mittuniversitetet, Mälardalens universitet, Örebro universitet
Större fackhögskolor och fackuniversitet	Blekinge tekniska högskola, Chalmers tekniska högskola, Karolinska institutet, Kungliga Tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet, Sveriges lantbruksuniversitet
Högskolor	Högskolan Dalarna, Högskolan i Borås, Högskolan i Gävle, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Skövde, Högskolan Kristianstad, Högskolan Väst, Jönköping University, Södertörns högskola
Mindre fackhögskolor	Försvarshögskolan, Gymnastik- och idrottshögskolan, Handelshögskolan i Stockholm, Marie Cederschiöld högskola, Röda Korsets högskola, Sophiahemmet högskola
Konstnärliga högskolor	Beckmans Designhögskola, Konstfack, Kungl. Konsthögskolan, Kungl. Musikhögskolan, Stockholms konstnärliga högskola

För varje lärosäte presenteras tre typer av information:

- jämförelsetal i diagramform,
- absoluta tal i tabellform, samt

⁵ Kategoriseringen är en vidareutveckling av den som använts av Ahlbäck Öberg, S. & Boberg, J. (2022) som utgick ifrån UKÄ:s klassificering men indelade kategorin universitet i tre undergrupper; gamla universitet (inrättade före högskolereformen 1977), nya universitet (tillkomna efter högskolereformen 1977) och fackhögskolor. Medans Ahlbäck Öberg & Boberg endast inkluderade lärosäten med universitetsstatus till gruppen fackhögskolor har vi delat fackhögskolor utifrån storlek; i likhet med dem har vi räknat Luleå tekniska universitet till fackhögskolor trots att det är ett ungt universitet. Den vidareutvecklade kategoriseringen används även i UHR (2025). Till skillnad från Ahlbäck Öberg & Boberg inkluderar vi också icke-statliga lärosäten.

- en kortfattad analys i punktform.

Diagrammen visar utvecklingen av indexvärden för könsfördelning, föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund från 2007/2008 till 2022/2023. Färgkodningen är röd för kön, lila för föräldrarnas utbildningsnivå och rosa för utländsk bakgrund.

Nollinjen i diagrammen markerar det värde där representationen vid lärosätet motsvarar riksnittet, justerat för utbildningsutbudet. Värden över noll indikerar överrepresentation, medan värden under noll indikerar underrepresentation.

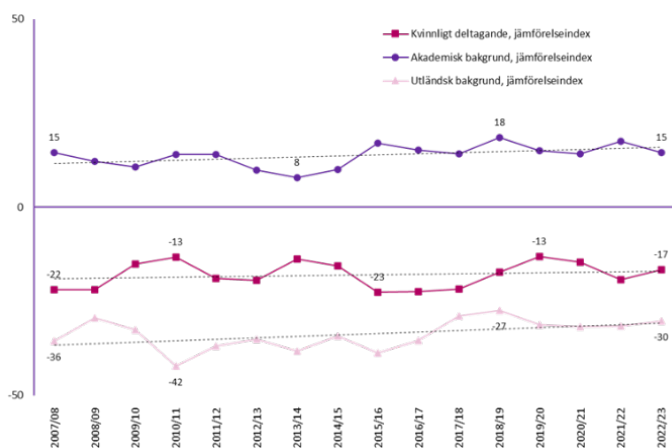
En trendlinje är inlagd i varje diagram för att visa utvecklingen över tid.

Y-axelns skala är normalt satt till -50 till +50. Om mer extrema indexvärden förekommer justeras skalan, vilket då tydligt anges i diagrammet.

***

Exempeldiagram för ett enskilt lärosäte

Diagrammet visar ett lärosäte med måttlig överrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar (+14), hög underrepresentation av studenter med utländsk bakgrund (-34), och måttlig underrepresentation av kvinnor (-18). Trendlinjerna visar att mönstret varit relativt stabilt över tid.

Utöver jämförelsetalen redovisas även absoluta värden och andelar, såsom andel kvinnor, andel med utländsk bakgrund och andel med högutbildade föräldrar. Dessa presenteras i tabellform och ger ett komplement till indexvärdena, vilket underlättar tolkningen av hur en förändring i indexvärde motsvarar faktiska förändringar i studentpopulationen (programnybörjare). I vissa fall kan andelar ha ökat i absoluta tal men ändå visa fortsatt underrepresentation i index, om förändringen på riksnivå varit större.

***

Exempeltabell för ett enskilt lärosäte

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	30 %	26 %	35 %
Akademisk bakgrund	55 %	50 %	63 %
Utländsk bakgrund	15 %	11 %	20 %
Antagna	3 068	2 590	3 685

Den genomsnittliga andelen antagna kvinnor vid detta lärosäte var 30 procent, med variation mellan 26 och 35 procent. Andelen med akademisk bakgrund låg i genomsnitt på 55 procent, och andelen med utländsk bakgrund

ökade från 11 procent till 20 procent under perioden. Antalet antagna studenter var i genomsnitt 3 068, med variation från 2 590 till 3 685.

Den avslutande analysen för varje lärosäte består av en kort sammanfattning i punktform. Den beskriver lärosätets utveckling över tid utifrån de tre indikatorerna och lyfter fram mönster, förändringar och nivåer av över- eller underrepresentation.

***

Exempel på sammanfattande analys

Hög till medelhög underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt något minskande.

Medelhög till måttlig underrepresentation av kvinnliga studerande.

Måttlig överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Boxen beskriver ett lärosäte där underrepresentationen av kvinnor och studenter med utländsk bakgrund varit relativt stabil, medan andelen studenter med högutbildade föräldrar har ökat något. Trots detta har överrepresentationen inte ökat påtagligt i indexvärde.

Boxen sammanfattar ett lärosäte där underrepresentationen av kvinnor och studenter med utländsk bakgrund varit relativt stabil över tid, medan andelen med högutbildade föräldrar har ökat något. Överrepresentationen i denna kategori har dock inte förstärkts nämnvärt i indexvärdet.

Gränsdragningen för hur över- respektive underrepresentation har karakteriserats i ord har inte varit exakt men riktvärdena har varit: låg (index 0–9), måttlig (index 10–19), medelhög (index 20–29), hög (index 30–49) och mycket hög (index 50+). Vårt exempellärosäte (se exempeltabell ovan) hade som mest en underrepresentation av antagna med utländsk bakgrund motsvarande index -42 under 2010/2011 (hög underrepresentation) och som minst en underrepresentation motsvarande index -27 under 2018/2019 (medelhög underrepresentation).

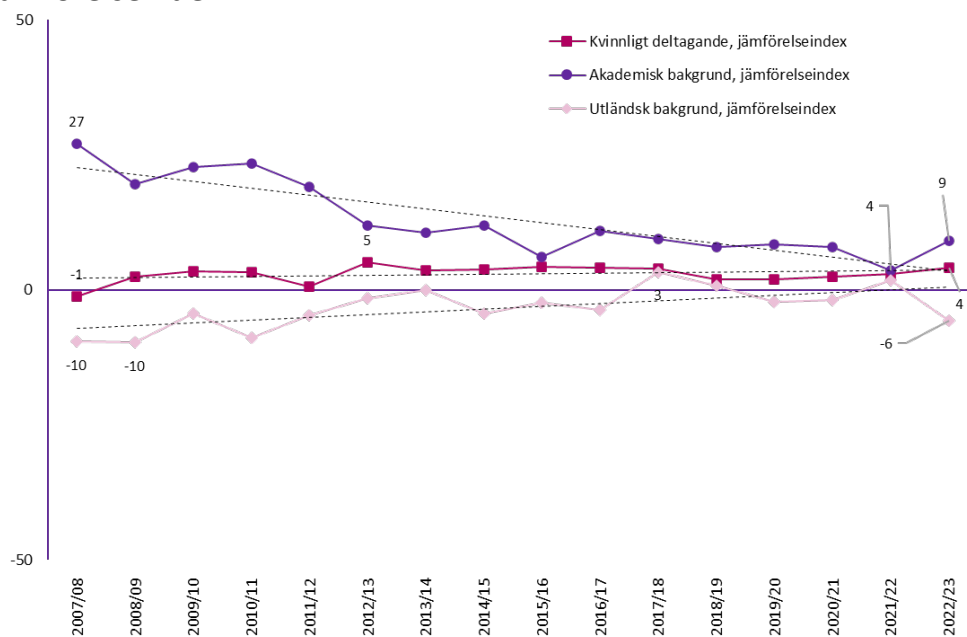
***

Efter denna metodgenomgång följer analyser av respektive lärosäte, grupperade enligt den indelning som beskrivits ovan.

Gamla universitet

Gruppen omfattar Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Lunds universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet och Uppsala universitet. Dessa lärosäten har mycket stora antagningskullar – i storleksordningen 4 500 till 7 000 nybörjare per år – och ett mycket brett programutbud som spänner över såväl yrkesinriktade utbildningar som generella examina inom samtliga vetenskapsområden.

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	67 %	66 % [07/08 & 10/11]	69 % [17/18 & 22/23]
Akademisk bakgrund	42 %	40 % [08/09 & 15/16]	47 % [22/23]
Utländsk bakgrund	22 %	17 % [07/08 & 10/11]	30 % [21/22 & 22/23]
Antagna	6 808	5 085 [07/08]	8 300 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

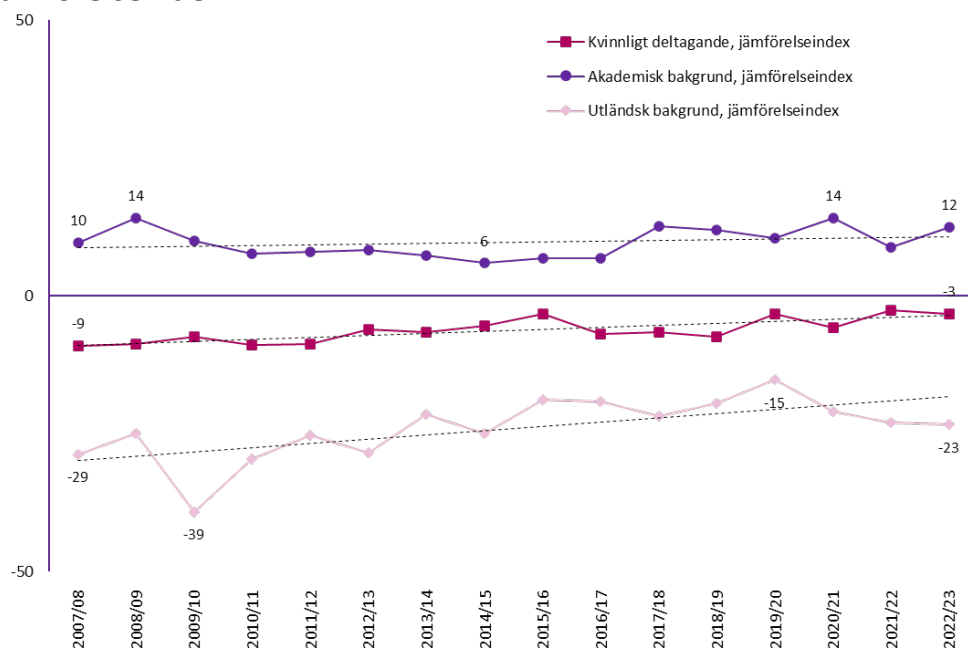
Låg underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt minskande.

Neutral och stabil representation av kvinnliga studerande.

Medelhög till låg överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande.

Linköpings universitet

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	56 %	53 % [10/11]	59 % [17/18 & 22/23]
Akademisk bakgrund	43 %	37 % [07/08]	51 % [22/23]
Utländsk bakgrund	17 %	11 % [09/10]	23 % [19/20 & 22/23]
Antagna	4 904	4 265 [08/09]	5 440 [21/22]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

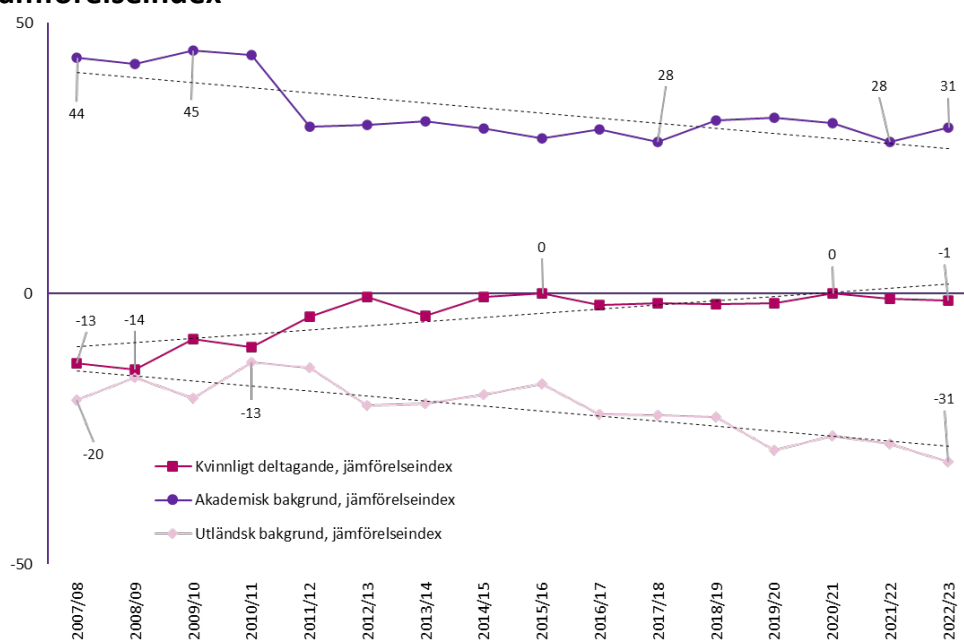
Medelhög underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt minskande men med viss volatilitet

Neutral representation av kvinnliga studerande; trendmässigt ökande

Medelhög överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt stabilt men med viss volatilitet.

Lunds universitet

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	55 %	51 % [08/09]	58 % [20/21]
Akademisk bakgrund	56 %	50 % [07/08 & 08/09]	63 % [20/21 & 22/23]
Utländsk bakgrund	17 %	14 % [09/10]	20 % [21/22 & 22/23]
Antagna	6 075	5 155 [07/08]	6 570 [21/22]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

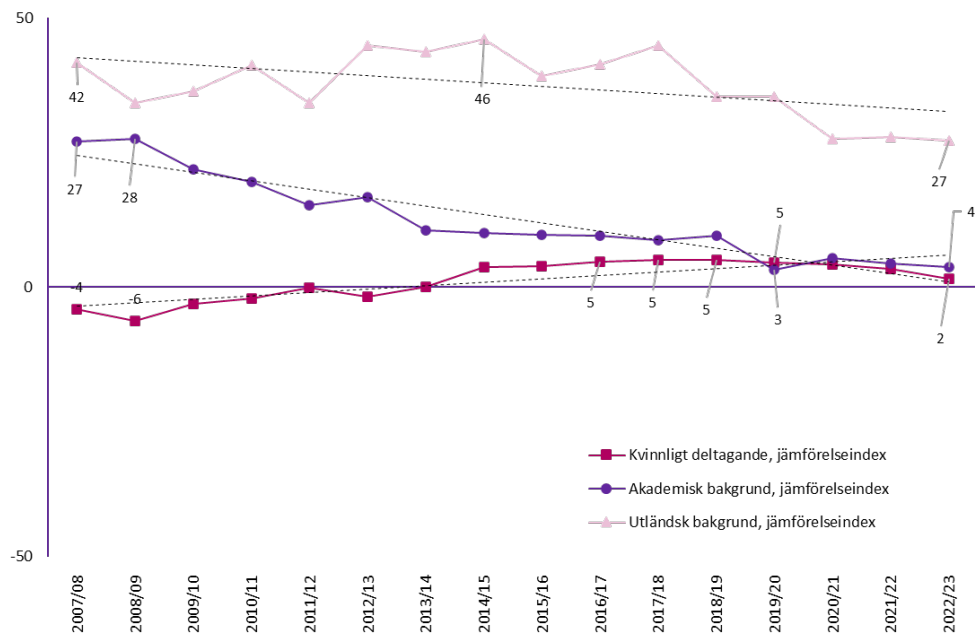
Summering

Medelhög men ökande underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund

Minskande underrepresentation av kvinnliga studerande; från medelhög underrepresentation till neutral representation

Hög men minskande överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	64 %	61 % [08/09 & 09/10]	67 % [20/21]
Akademisk bakgrund	42 %	40 % [09/10, 10/11 & 11/12]	45 % [20/21, 21/22 & 22/23]
Utländsk bakgrund	31 %	26 % [08/09, 09/10 & 11/12]	38 % [22/23]
Antagna	6 809	5 230 [08/09]	7 235 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

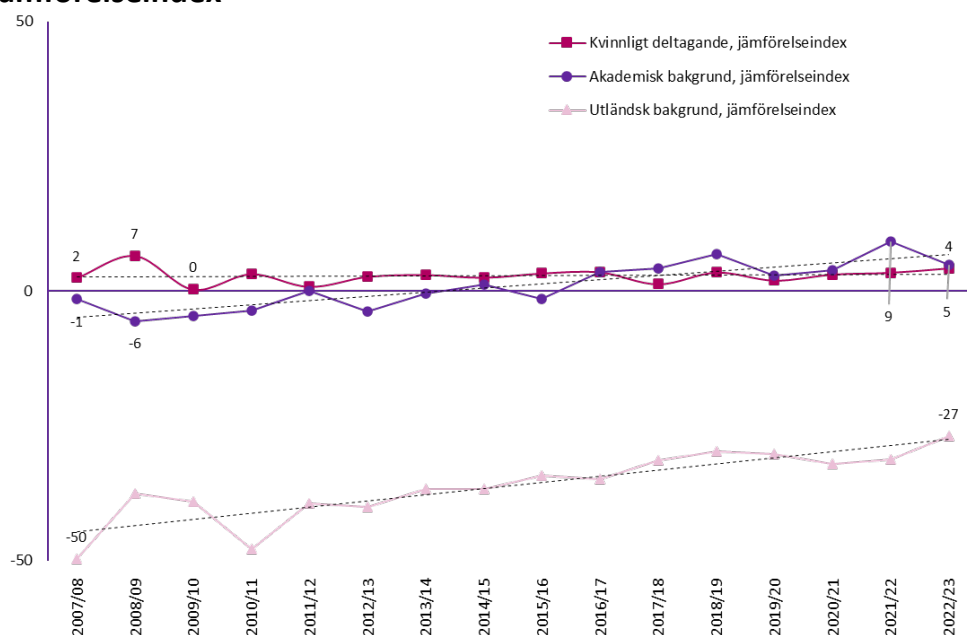
Från hög till medelhög överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund

Neutral representation av kvinnliga studerande; trendmässigt ökande representation

Fallande representation av studerande med akademisk bakgrund; från medelhög överrepresentation till neutral representation.

Umeå universitet

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	62 %	59 % [09/10]	65 % [08/09]
Akademisk bakgrund	40 %	32 % [08/09]	49 % [21/22]
Utländsk bakgrund	15 %	9 % [07/08]	23 % [22/23]
Antagna	4 476	3 785 [07/08]	4 980 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

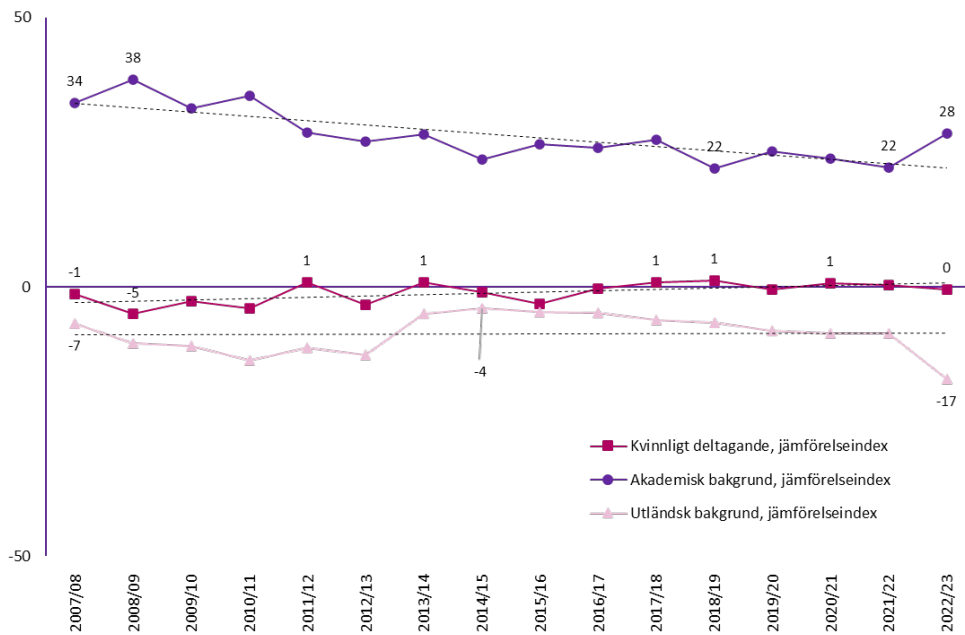
Trendmässigt minskande representation av studerande med utländsk bakgrund; från mycket hög till medelhög underrepresentation

Neutral och stabil representation av kvinnliga studerande

Neutral om än något ökande representation av studerande med akademisk bakgrund.

Uppsala universitet

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	59 %	57 % [09/10, 10/11 & 12/13]	62 % [20/21]
Akademisk bakgrund	51 %	46 % [07/08]	59 % [22/23]
Utländsk bakgrund	22 %	16 % [09/10 & 10/11]	26 % [21/22]
Antagna	6 048	4 615 [07/08]	7 265 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

Relativt stabil representation av studerande med utländsk bakgrund; från låg underrepresentation till medelhög underrepresentation.

Neutral och stabil representation av kvinnliga studerande.

Hög men trendmässigt minskande överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Sammanfattning, gamla universitet

Gruppen gamla universitet kännetecknas av en tydlig överrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar. Detta gäller särskilt för Lunds universitet och Uppsala universitet, medan Linköpings universitet och Umeå universitet under vissa läsår har haft en mer neutral representation.

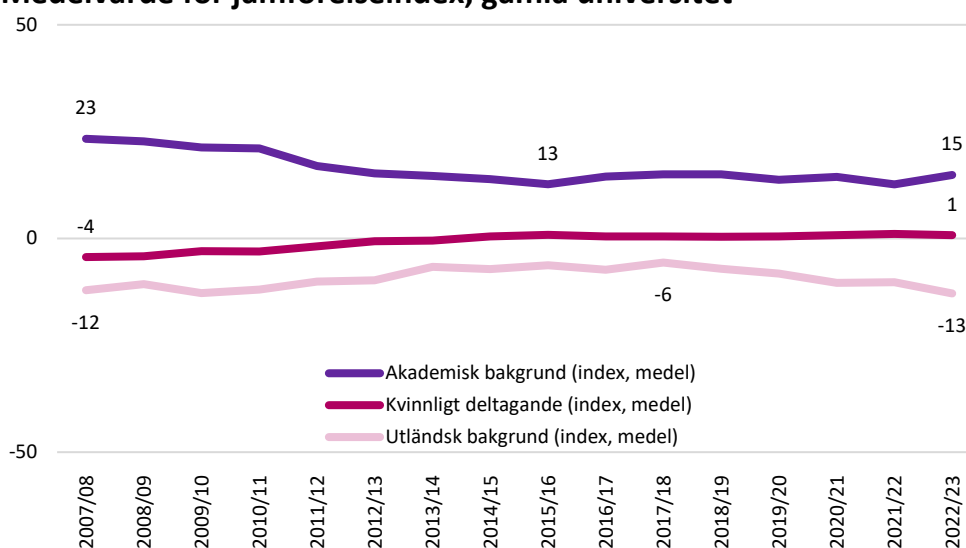
Könsfördelningen är genomgående relativt balanserad, med flera lärosäten nära det nationella genomsnittet eller med en viss överrepresentation av kvinnor. Utvecklingen över tid visar en gradvis förskjutning mot en mer jämn könsfördelning.

När det gäller utländsk bakgrund är bilden mer splittrad.

Stockholms universitet uppvisar indexvärden nära eller strax över riksgenomsnittet, medan övriga lärosäten i gruppen har haft en mer konsekvent underrepresentation, även om denna minskat något över tid vid vissa lärosäten. Sammantaget har dock underrepresentationen bestått och förstärkts något mot slutet av perioden.

Medelvärdet för gruppen, beräknat som ett genomsnitt av indexvärden för de sex ingående lärosätena, redovisas i figuren nedan. Figuren visar att de gamla universiteten som grupp tenderar att ha en överrepresentation av studenter från akademiska hem och en underrepresentation av studenter med utländsk bakgrund, i linje med gruppens historiska profil. Könsfördelningen ligger nära neutral nivå, efter en långsam utjämning under perioden 2007/08 till 2022/2023.

Medelvärde för jämförelseindex, gamla universitet

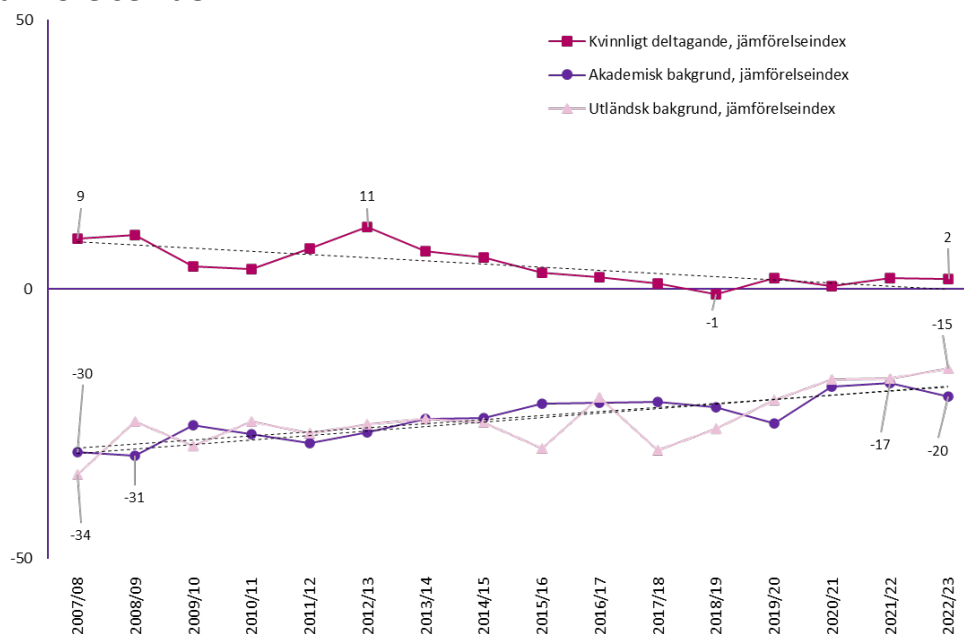

Nya universitet

Gruppen omfattar Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Malmö universitet, Mittuniversitetet, Mälardalens universitet och Örebro universitet. Årskullarna varierar från cirka 2 000 till 3 500 nybörjare per år, och programutbudet är brett med inslag av både professionsutbildningar och generella examina. Lärosätena har ofta en tydlig regional förankring.

Karlstads universitet

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	62 %	59 % [18/19]	67 % [07/08 & 08/09]
Akademisk bakgrund	29 %	22 % [07/08 & 08/09]	37 % [21/22]
Utländsk bakgrund	17 %	12 % [07/08]	26 % [22/23]
Antagna	2 787	2 115 [08/09]	3 410 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

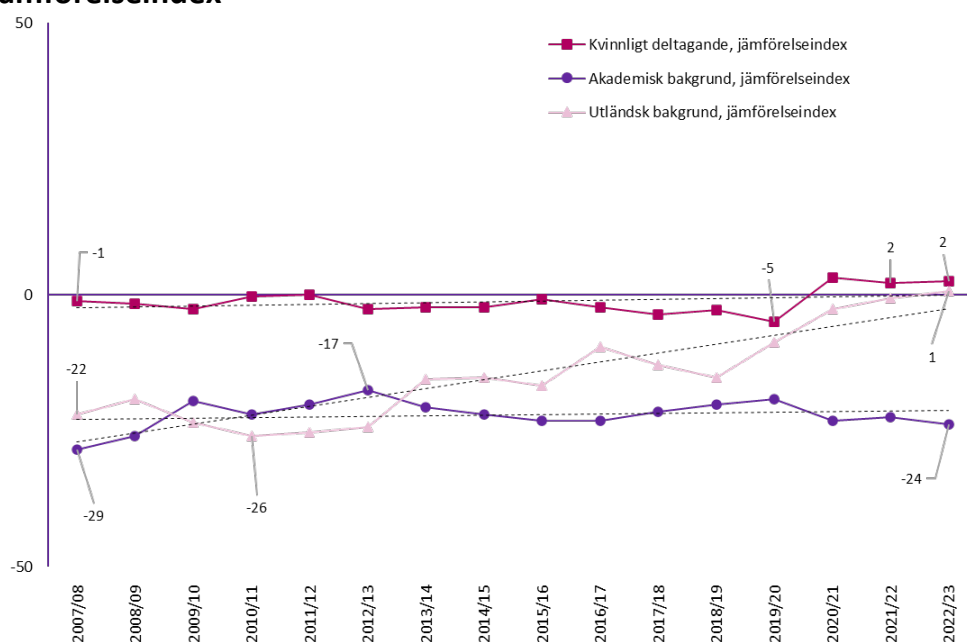
Summering

Minskande underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från hög till medelhög underrepresentation.

Stabil och neutral representation av kvinnliga studerande; trendmässigt minskande.

Medelhög och minskande underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	61 %	59 % [09/10 & 19/20]	63 % [07/08]
Akademisk bakgrund	28 %	21 % [07/08]	34 % [21/22 & 22/23]
Utländsk bakgrund	20 %	14 % [09/10, 10/11 & 11/12]	30 % [22/23]
Antagna	4 115	3 705 [08/09]	4 610 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

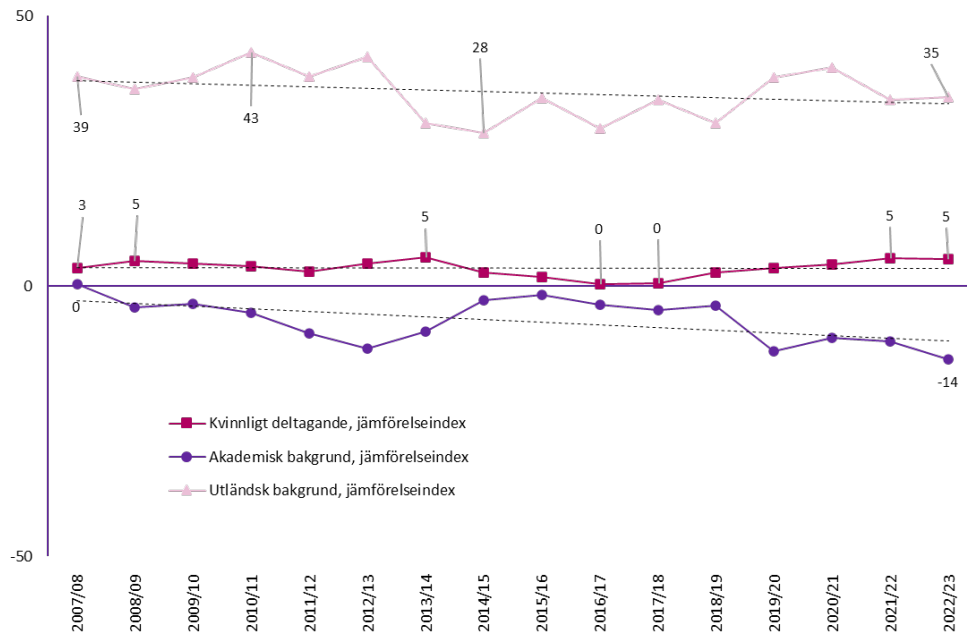
Minskande underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från medelhög underrepresentation till neutral representation.

Neutral och stabil representation av kvinnliga studerande.

Medelhög och stabil underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Malmö universitet

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	66 %	64 % [16/17]	69 % [07/08 & 08/09]
Akademisk bakgrund	32 %	29 % [07/08, 08/09, 09/10, 10/11 & 12/13]	37 % [20/21 & 21/22]
Utländsk bakgrund	32 %	27 % [08/09, 09/10, 13/14 & 14/15]	43 % [22/23]
Antagna	3 906	3 530 [08*09]	4 315 [12/13]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

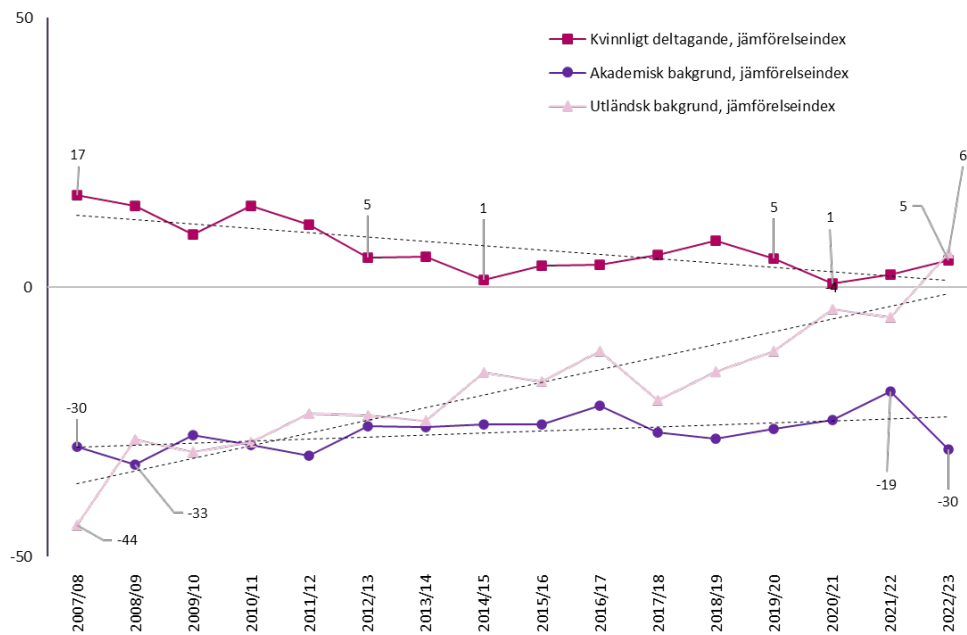
Summering

Hög överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt något minskande men med viss volatilitet.

Neutral representation av kvinnliga studerande; trendmässigt stabilt.

Minskande representation av studerande med akademisk bakgrund; från neutral representation till medelhög underrepresentation.

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	63 %	60 % [14/15 & 20/21]	71 % [07/08]
Akademisk bakgrund	28 %	22 % [07/08 & 08/09]	36 % [21/22]
Utländsk bakgrund	19 %	11 % [07/08]	32 % [22/23]
Antagna	2 191	1 530 [07/08]	2 440 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

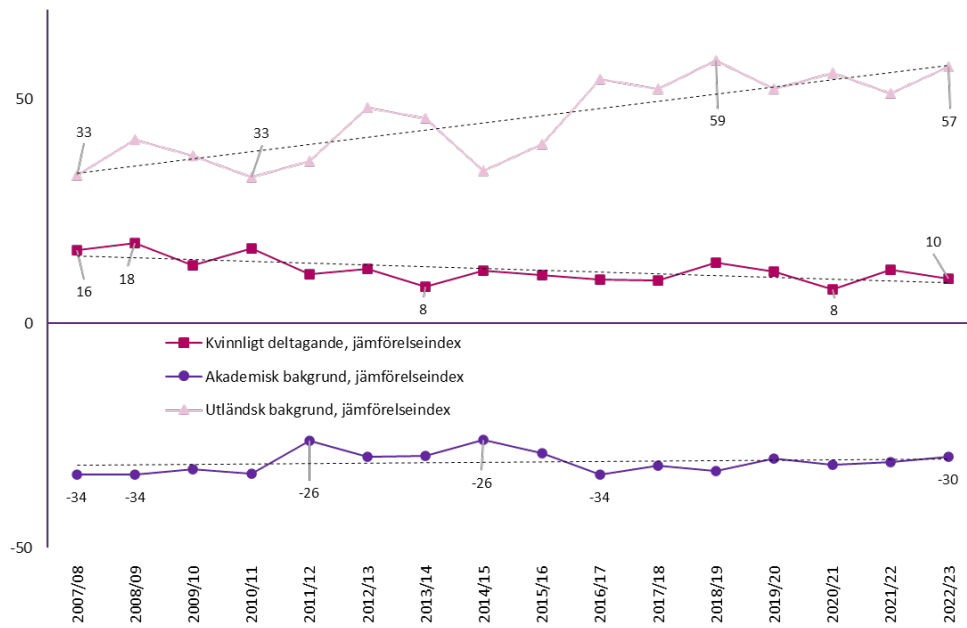
Minskande underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från hög underrepresentation till neutral representation.

Fallande representation av kvinnliga studerande; från medelhög överrepresentation till neutral representation.

Medelhög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande men med viss volatilitet.

Mälardalens universitet

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +70 till -50; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	66 %	63 % [13/14]	70 % [07/08 & 08/09]
Akademisk bakgrund	26 %	21 % [07/08 & 08/09]	32 % [22/23]
Utländsk bakgrund	32 %	24 % [10/11]	46 % [22/23]
Antagna	2 374	1 970 [08/09]	2 850 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

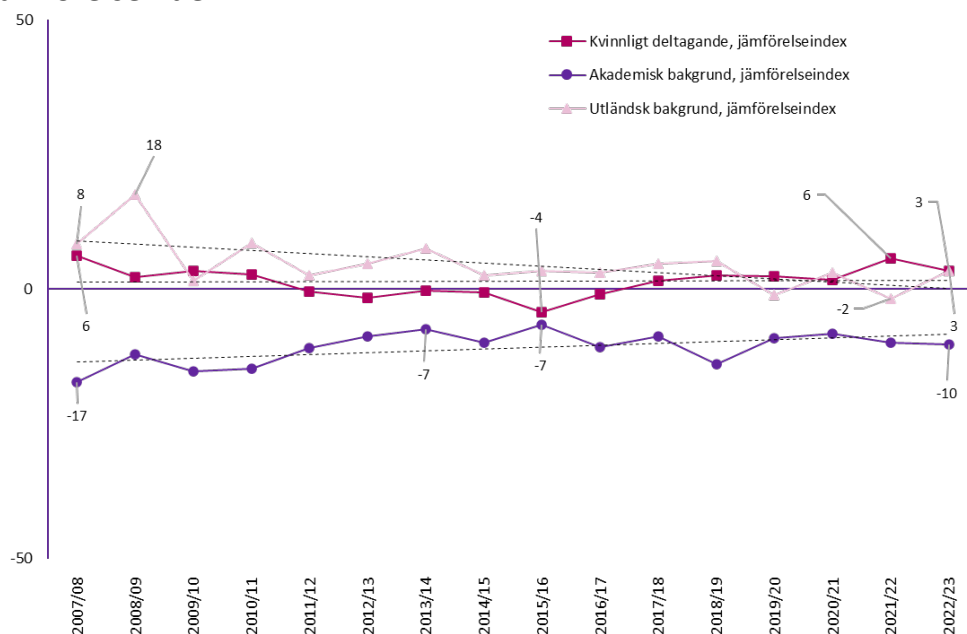
Summering

Hög och stigande överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från hög till mycket hög överrepresentation.

Fallande representation av kvinnliga studerande; från medelhög överrepresentation till neutral representation.

Hög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande men med viss volatilitet.

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	62 %	59 % [15/16 & 16/17]	68 % [07/08]
Akademisk bakgrund	34 %	25 % [07/08]	41 % [20/21, 21/22 & 22/23]
Utländsk bakgrund	23 %	19 % [09/10 & 11/12]	31 % [22/23]
Antagna	2 933	2 540 [07/08]	3 420 [09/10]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

Trendmässigt svagt minskande representation av studerande med utländsk bakgrund; från medelhög överrepresentation (08/09) till neutral representation.

Neutral och stabil representation av kvinnliga studerande.

Medelhög och trendmässigt minskande underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Sammanfattning, nya universitet

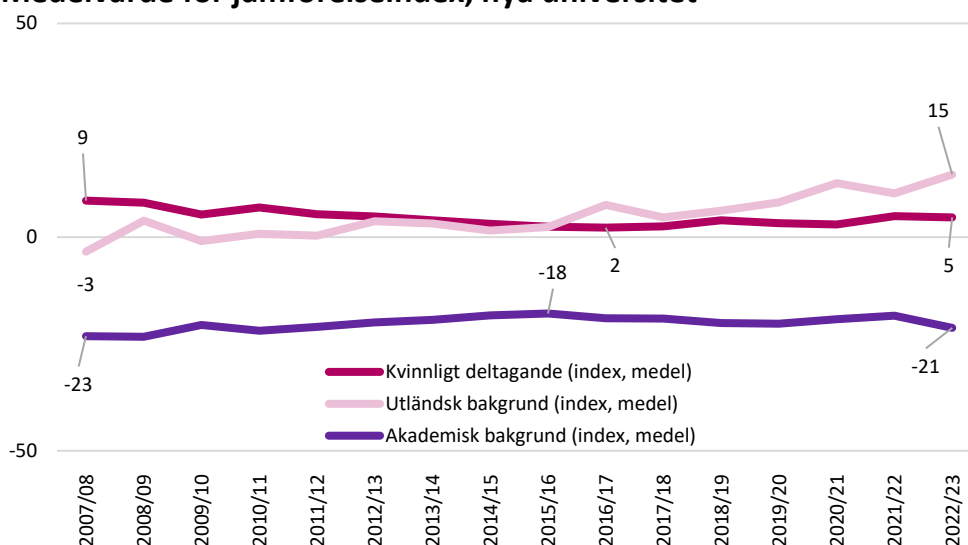
Könsfördelningen är genomgående relativt balanserad bland de nya universiteten, även om vissa lärosäten – såsom Mälardalens universitet – visar en tydlig överrepresentation av kvinnor.

När det gäller föräldrars utbildningsnivå uppvisar dessa lärosäten som grupp en underrepresentation av studenter med högt utbildade föräldrar jämfört med rikets genomsnitt.

Skillnaderna i representation av studenter med utländsk bakgrund är mer framträdande. Malmö universitet och Mälardalens universitet uppvisar återkommande en hög eller mycket hög överrepresentation, medan Karlstads universitet och Mittuniversitetet ofta har en underrepresentation.

Medelvärdet för gruppen, baserat på indexvärden för de sex ingående lärosätena, visas i figuren nedan. Det visar att de nya universiteten i genomsnitt ligger nära rikets genomsnitt för könsfördelning, men har en tydlig underrepresentation av studenter med högt utbildade föräldrar. Vad gäller representation av studenter med utländsk bakgrund pekar medelvärdet på en medelhög överrepresentation, och utvecklingen över tid visar en tydligt ökande trend.

Medelvärde för jämförelseindex, nya universitet

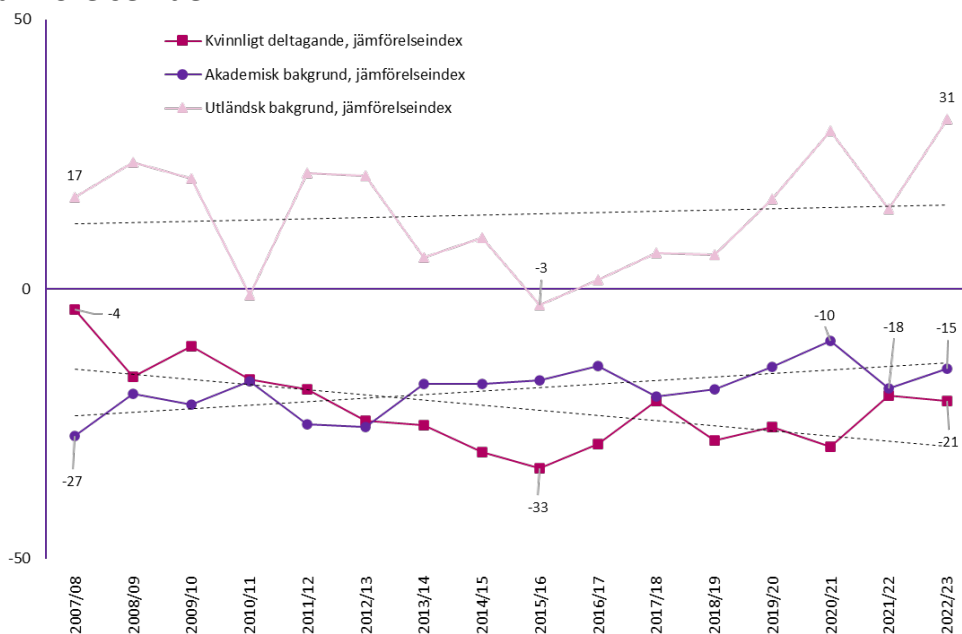

Större fackhögskolor och fackuniversitet

Denna grupp omfattar sex lärosäten med tydligt definierade ämnesprofiler: Blekinge tekniska högskola, Chalmers tekniska högskola, Karolinska institutet, Kungliga Tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Antalet antagna nybörjare per år varierar mellan cirka 1 000 och 4 000. Programutbudet är smalare än vid universiteten och ofta specialiserat inom teknik, vård, lantbruk eller naturvetenskapliga områden.

Blekinge tekniska Högskola

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	39 %	32 % [15/16]	50 % [07/08]
Akademisk bakgrund	34 %	25 % [07/08]	43 % [20/21]
Utländsk bakgrund	25 %	18 % [10/11]	39 % [22/23]
Antagna	1 046	740 [07/08]	1 340 [12/13]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

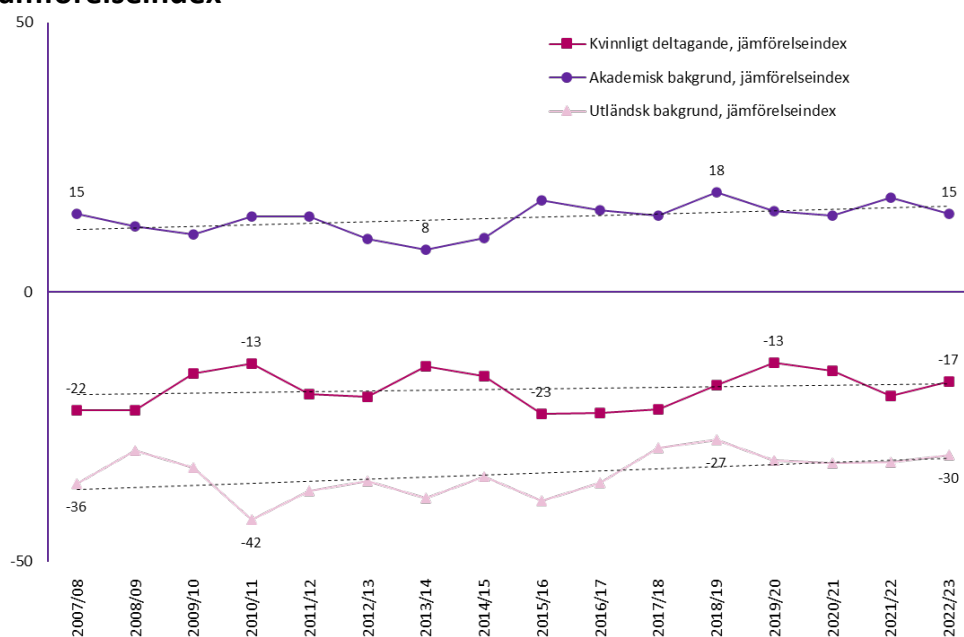
Medelhög till låg överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt ökande och med viss volatilitet.

Låg till medelhög underrepresentation av kvinnliga studenter; trendmässigt ökande och med viss volatilitet.

Medelhög och trendmässigt minskande underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Chalmers tekniska högskola

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	30 %	26 % [07/08 & 08/09]	35 % [20/21]
Akademisk bakgrund	55 %	50 % [07/08 & 08/09]	63 % [21/22 & 22/23]
Utländsk bakgrund	15 %	11 % [07/08, 09/10 & 10/11]	20 % [21/22 & 22/23]
Antagna	3 068	2 590 [10/11]	3 685 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

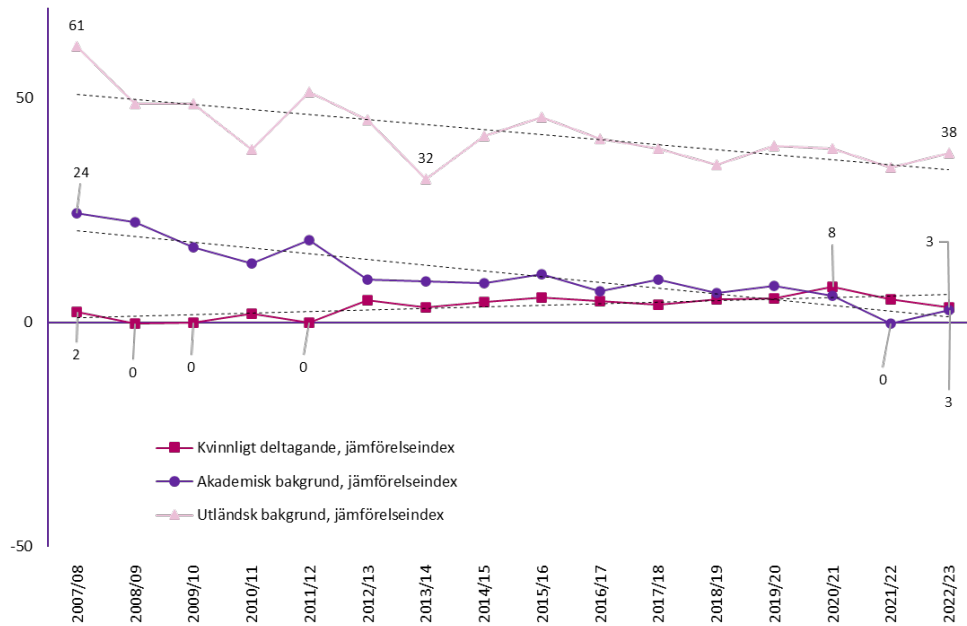
Hög till medelhög överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt något minskande.

Medelhög och stabil underrepresentation av kvinnliga studerande.

Medelhög och stabil överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Karolinska institutet

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +70 till -50; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	78 %	77 % [09/10 – 11/12, 13/14, 14/15, 16/17, 18/19, 19/20, 21/22 & 22/23]	83 % [07/08]
Akademisk bakgrund	42 %	40 % [07/08]	46 % [20/21]
Utländsk bakgrund	35 %	27 % [10/11]	48 % [22/23]
Antagna	2 084	1 805 [09/10]	2 255 [11/12]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

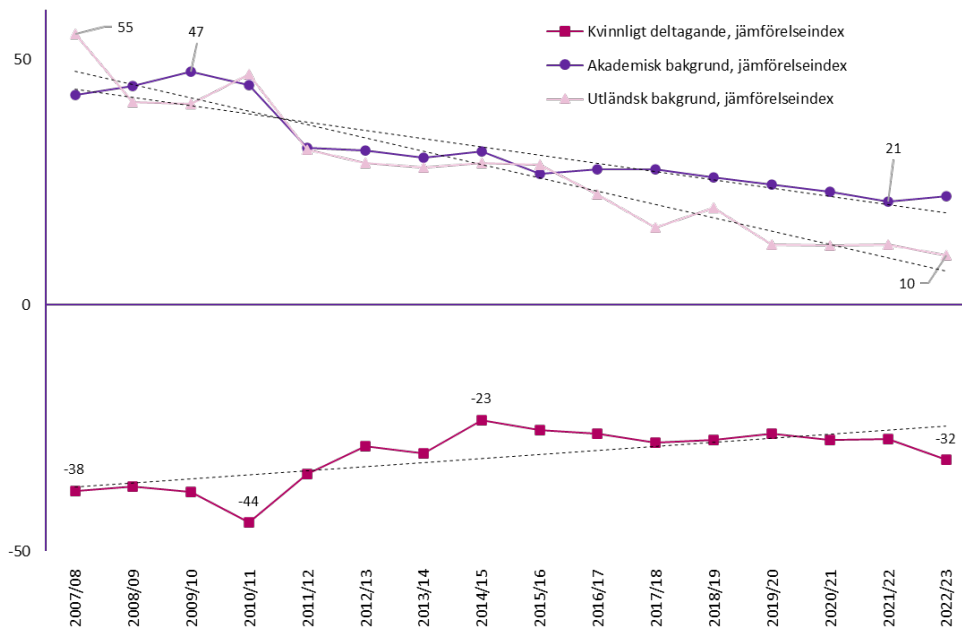
Mycket hög till hög överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt minskande.

Neutral representation av kvinnliga studerande; trendmässigt något ökande.

Medelhög överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande.

Kungl. Tekniska högskolan

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +60 till -50; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	33 %	28 % [10/11]	35 % [15/16, 19/20, 20/21 & 21/22]
Akademisk bakgrund	56 %	48 % [07/08]	63 % [22/23]
Utländsk bakgrund	28 %	25 % [11/12, 12/13, 13/14 & 14/15]	33 % [22/23]
Antagna	3 626	2 370 [08/09]	4 260 [21/22]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

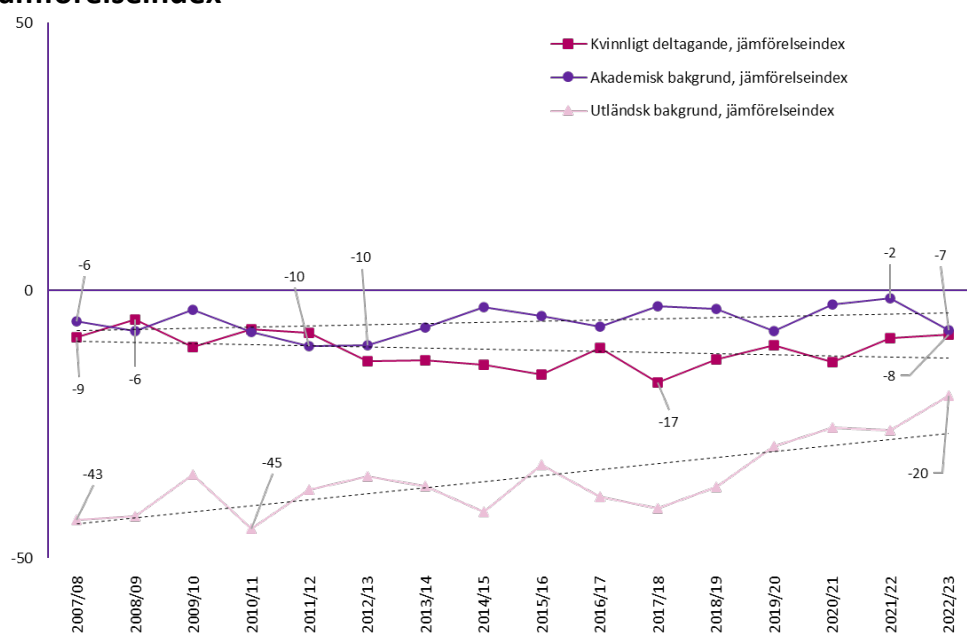
Minskande överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från mycket hög till låg överrepresentation.

Minskande underrepresentation av kvinnliga studerande; från hög till medelhög underrepresentation.

Minskande överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; från hög till medelhög överrepresentation.

Luleå tekniska universitet

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	51 %	48 % [15/16 & 17/18]	55 % [08/09]
Akademisk bakgrund	36 %	30 % [08/09]	44 % [21/22]
Utländsk bakgrund	14 %	10 % [10/11]	24 % [22/23]
Antagna	2 195	1 690 [08/09]	2 565 [13/14]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

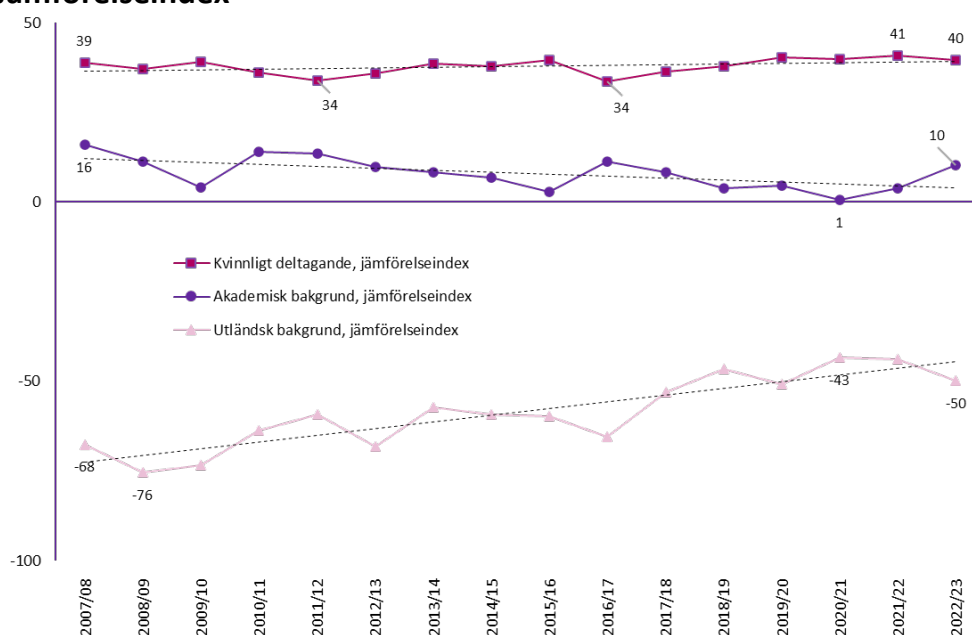
Minskande underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från hög till medelhög underrepresentation.

Låg till medelhög underrepresentation av kvinnliga studerande; trendmässigt ökande men med viss volatilitet.

Neutral representation av studerande med akademisk bakgrund.

Sveriges lantbruksuniversitet

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +50 till -100; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	68 %	65 % [16/17]	71 % [20/21]
Akademisk bakgrund	50 %	42 % [09/10]	59 % [22/23]
Utländsk bakgrund	9 %	5 % [08/09 & 09/10]	15 % [22/23]
Antagna	1 093	965 [08/09]	1 320 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

Minskande underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från mycket hög till hög underrepresentation.

Hög och stabil överrepresentation av kvinnliga studenter.

Trendmässigt fallande representation av studerande med akademisk bakgrund; från medelhög överrepresentation till neutral representation.

Sammanfattning, större fackhögskolor & fackuniversitet

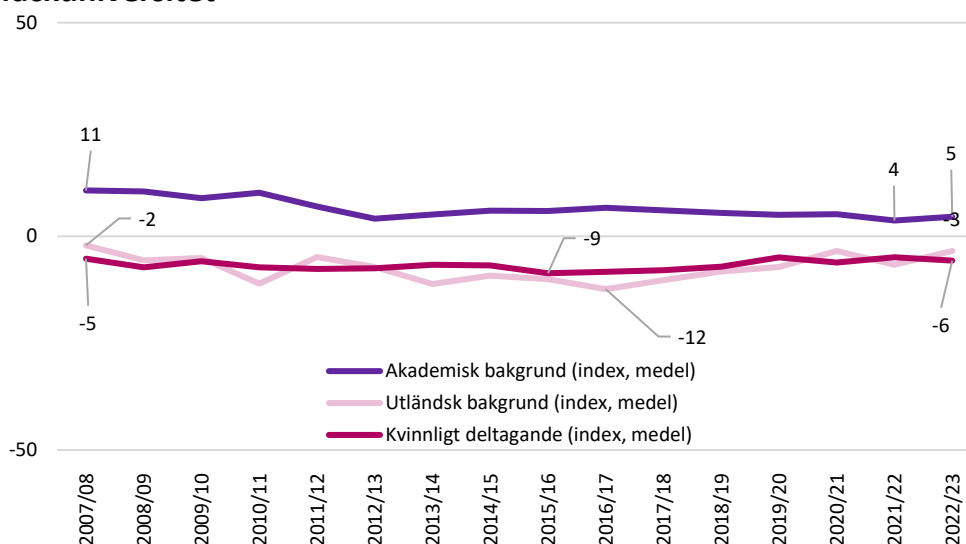
Gruppen uppvisar en påtaglig variation i könsfördelning. Karolinska institutet och Sveriges lantbruksuniversitet har en tydlig överrepresentation av kvinnor, medan Chalmers tekniska högskola och Kungliga Tekniska högskolan visar ett bestående mönster av underrepresentation av kvinnor.

När det gäller föräldrars utbildningsnivå uppvisar flera lärosäten en överrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar, men med undantag för Blekinge tekniska högskola och Luleå tekniska universitet, där representationen ofta ligger nära eller under riksgenomsnittet.

Vad gäller representationen av studenter med utländsk bakgrund finns inget enhetligt mönster inom gruppen. Karolinska institutet och Blekinge tekniska högskola uppvisar viss överrepresentation, medan Sveriges lantbruksuniversitet återkommande visar en underrepresentation. Utfallet för övriga lärosäten varierar kraftigt mellan olika år.

Medelvärdet för gruppen, beräknat utifrån indexvärden för de sex ingående lärosätena, framgår av figuren nedan. Figuren visar att de större fackhögskolorna och fackuniversiteten som grupp uppvisar en överrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar – med viktiga undantag – samt ett ojämnt utfall för representationen av studenter med utländsk bakgrund, där underrepresentation i genomsnitt dominerar. Könsfördelningen är i genomsnitt neutral, även om variationen mellan enskilda lärosäten är påtaglig.

Medelvärde för jämförelseindex, större fackhögskolor & fackuniversitet

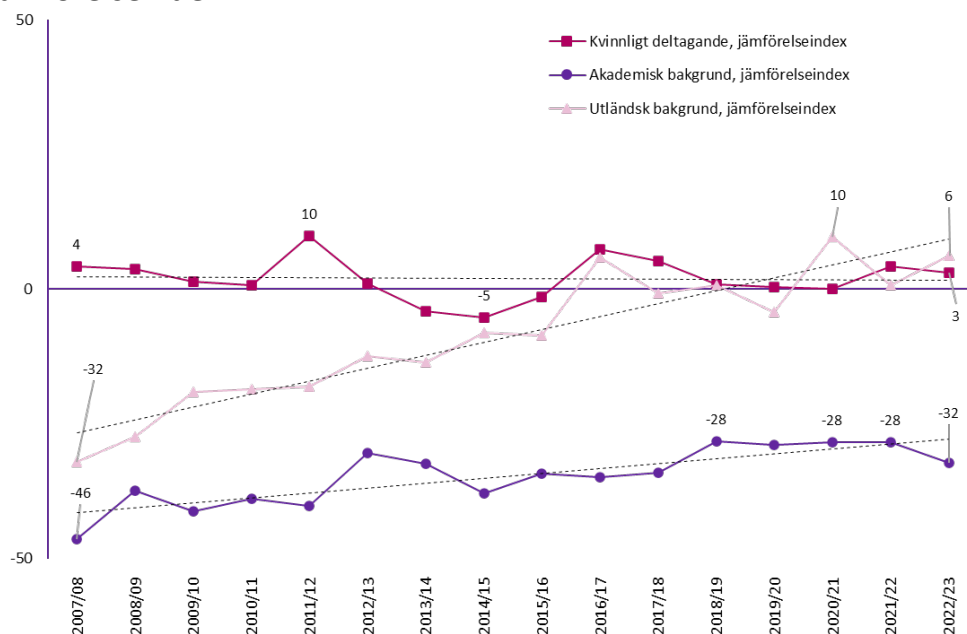

Högskolor

Gruppen omfattar Högskolan Dalarna, Högskolan i Borås, Högskolan i Gävle, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Skövde, Högskolan Kristianstad, Högskolan Väst, Stiftelsen högskolan i Jönköping (Jönköping University) och Södertörns högskola. Årskullarna ligger i spannet från cirka 1 500 till 2 000 nybörjare per år, och programutbudet är ofta professionsinriktat med särskilt fokus på lärarutbildning, vård, teknik och ekonomi.

Högskolan Dalarna

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	61 %	57 % [10/11]	66 % [16/17 & 17/18]
Akademisk bakgrund	23 %	17 % [07/08]	30 % [21/22]
Utländsk bakgrund	21 %	13 % [07/08]	40 % [22/23]
Antagna	1 865	1 370 [07/08]	2 310 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

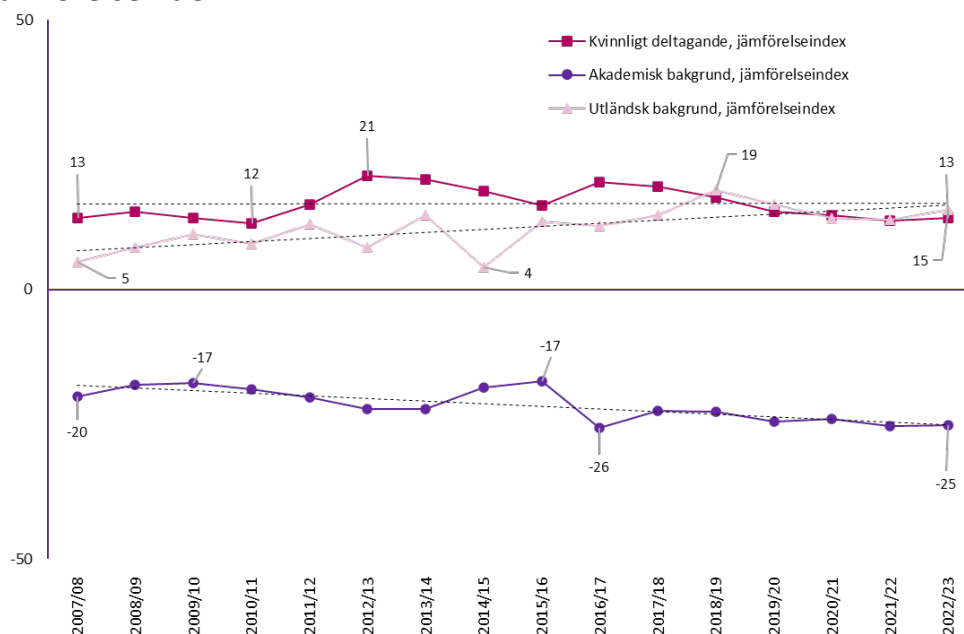
Medelhög underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt starkt minskande.

Stabil och neutral representation av kvinnliga studerande; trendmässigt stabilt med viss volatilitet.

Mycket hög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande.

Högskolan i Borås

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	70 %	67 % [09/10 & 10/11]	73 % [17/18]
Akademisk bakgrund	28 %	24 % [07/08]	32 % [22/23]
Utländsk bakgrund	25 %	20 % [07/08 & 09/10]	35 % [22/23]
Antagna	2 168	1 900 [08/09]	2 575 [09/10]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

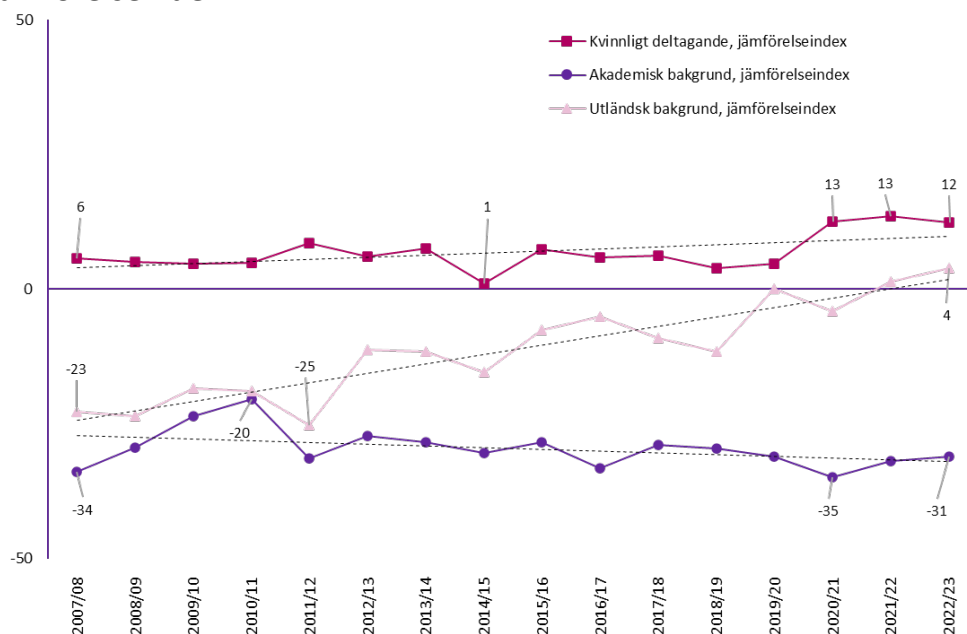
Låg till medelhög överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt något ökande.

Medelhög överrepresentation av kvinnliga studerande; trendmässigt stabilt med viss volatilitet.

Medelhög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt ökande.

Högskolan i Gävle

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	66 %	62 % [14/15]	68 % [07/08 & 20/21]
Akademisk bakgrund	25 %	19 % [07/08]	31 % [22/23]
Utländsk bakgrund	21 %	15 % [07/08 – 11/12]	32 % [22/23]
Antagna	1 877	1 330 [07/08]	2 185 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

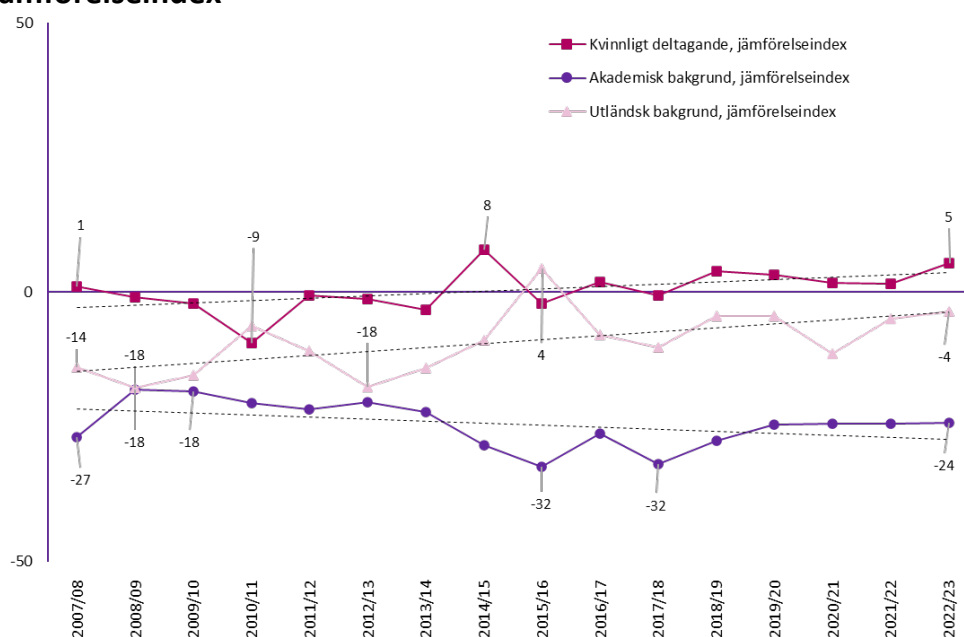
Medelhög till låg underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt minskande.

Låg till medelhög överrepresentation av kvinnliga studerande; trendmässigt något ökande.

Hög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt något ökande.

Högskolan i Halmstad

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	60 %	54 % [10/11]	64 % [07/08]
Akademisk bakgrund	28 %	22 % [07/08]	34 % [21/22 & 22/23]
Utländsk bakgrund	20 %	16 % [08/09, 09/10 & 12/13]	30 % [22/23]
Antagna	1 709	1 435 [07/08]	2 035 [22/23]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

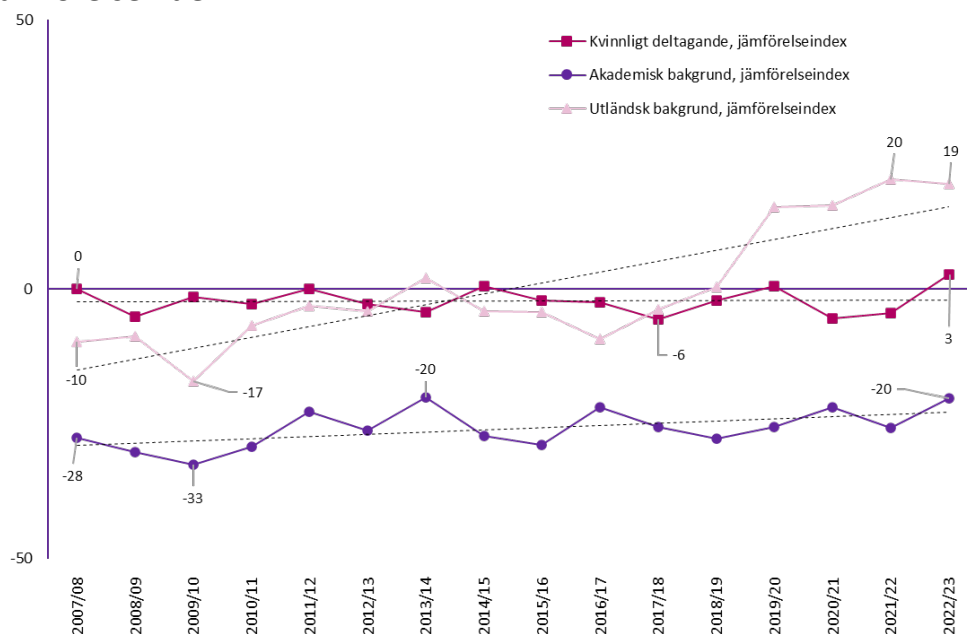
Medelhög till låg underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt minskande men med viss volatilitet.

Neutral representation av kvinnliga studerande; trendmässigt mot något ökande representation.

Medelhög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt något ökande.

Högskolan i Skövde

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	58 %	55 % [15/16, 17/18 & 20/21]	65 % [07/08]
Akademisk bakgrund	27 %	20 % [08/09 & 09/10]	35 % [22/23]
Utländsk bakgrund	23 %	16 % [09/10]	37 % [22/23]
Antagna	1 358	1 140 [17/18]	1 510 [13/14]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

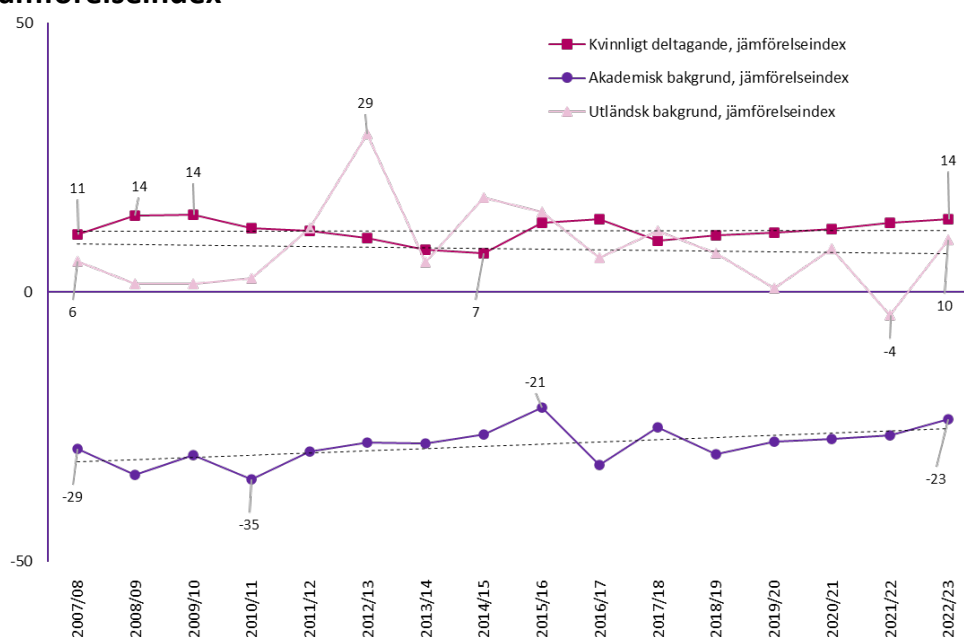
Trendmässigt ökande representation av studerande med utländsk bakgrund; från medelhög till stark underrepresentation till medelhög överrepresentation.

Stabil och neutral representation av kvinnliga studerande.

Medelhög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande.

Högskolan Kristianstad

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	71 %	67 % [13/14 & 14/15]	75 % [07/08 & 08/09]
Akademisk bakgrund	24 %	19 % [08/09]	30 % [22/23]
Utländsk bakgrund	25 %	19 % [09/10]	35 % [22/23]
Antagna	1 537	1 085 [08/09]	1 900 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

Varierande överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt stabilt men med viss volatilitet.

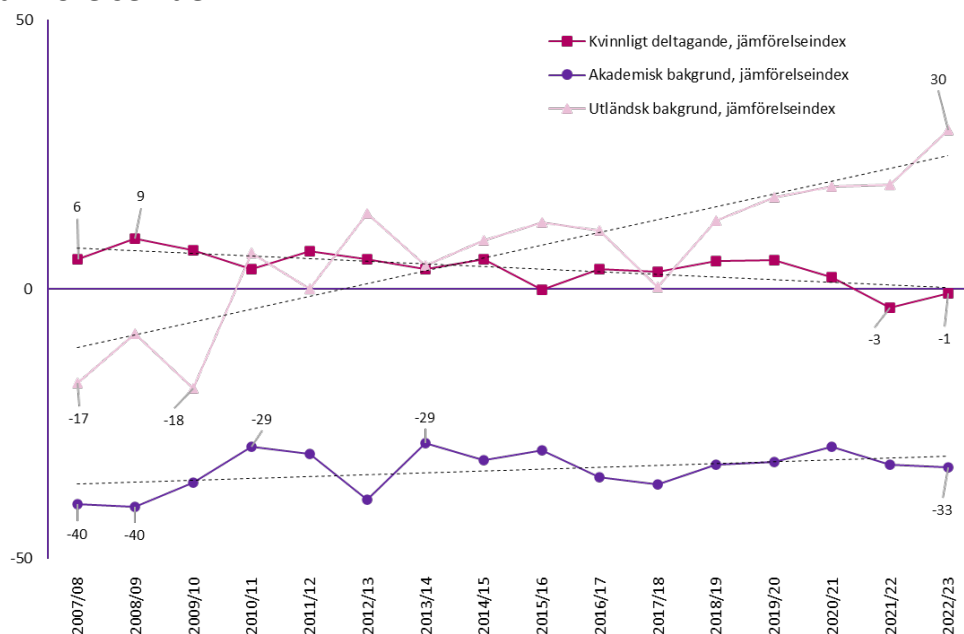
Medelhög överrepresentation av kvinnliga studerande; trendmässigt stabilt.

Medelhög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt något minskande.

Högskolan Väst

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	64 %	61 % [21/22]	69 % [08/09]
Akademisk bakgrund	23 %	17 % [07/08 & 08/09]	29 % [20/21]
Utländsk bakgrund	25 %	15 % [09/10]	41 % [22/23]
Antagna	1 632	1 345 [07/08]	1 840 [20/21]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

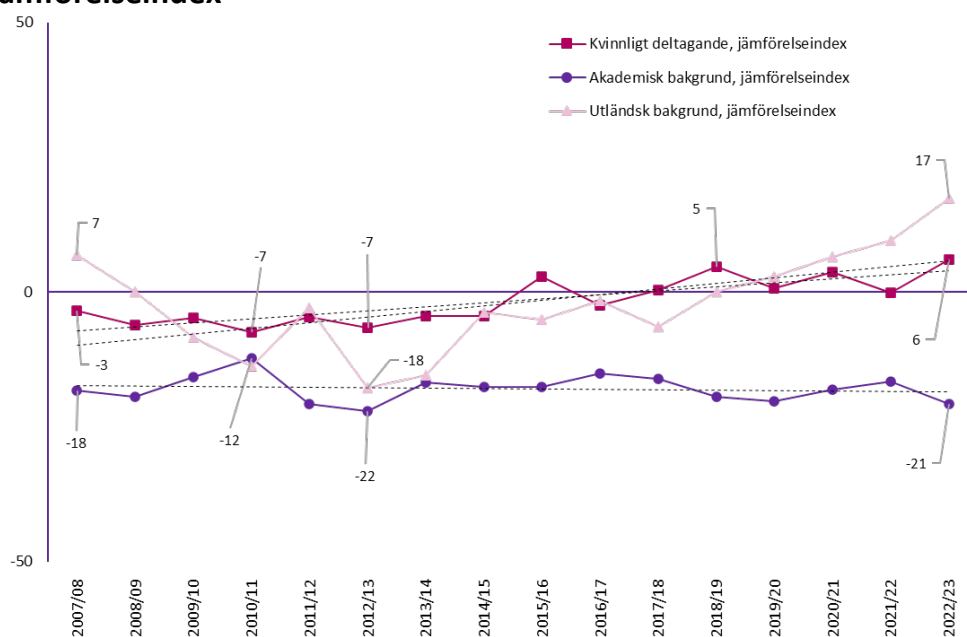
Starkt ökande representation av studerande med utländsk bakgrund; från medelhög underrepresentation till medelhög/hög överrepresentation.

Neutral representation av kvinnliga studerande; trendmässigt minskande.

Hög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande.

Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Jämförelseindex

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	60 %	58 % [09/10, 12/13 & 14/15]	64 % [22/23]
Akademisk bakgrund	30 %	24 % [07/08 & 08/09]	37 % [21/22]
Utländsk bakgrund	23 %	17 % [10/11 & 12/13]	37 % [22/23]
Antagna	2 418	2 095 [18/19]	2 860 [09/10]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

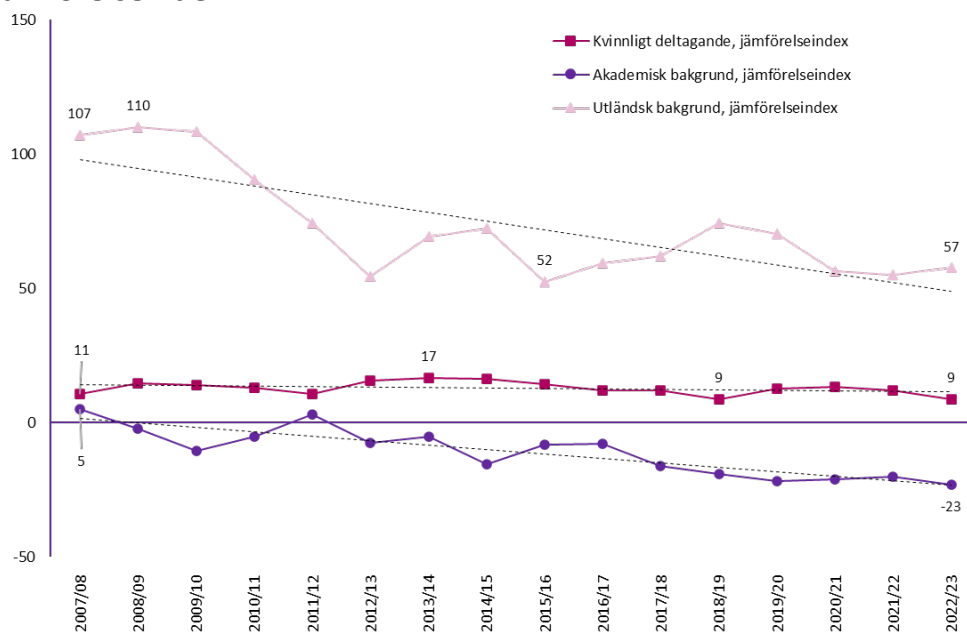
Volatil men trendmässigt stigande representation av studerande med utländsk bakgrund; från medelhög underrepresentation till medelhög överrepresentation.

Neutral men något stigande representation av kvinnliga studerande.

Medelhög underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt svagt ökande underrepresentation.

Södertörns högskola

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +150 till -50; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	70 %	67 % [22/23]	72 % [08/09 & 13/14]
Akademisk bakgrund	32 %	28 % [09/10]	35 % [21/22]
Utländsk bakgrund	39 %	31 % [12/13]	47 % [22/23]
Antagna	2 163	1 625 [12/13]	2 480 [10/11]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

Mycket hög om än minskande överrepresentation av studerande med utländsk bakgrund.

Stabil representation av kvinnliga studerande; från medelhög överrepresentation till neutral representation.

Minskande representation av studerande med akademisk bakgrund; från neutral representation till medelhög underrepresentation.

Sammanfattning, högskolor

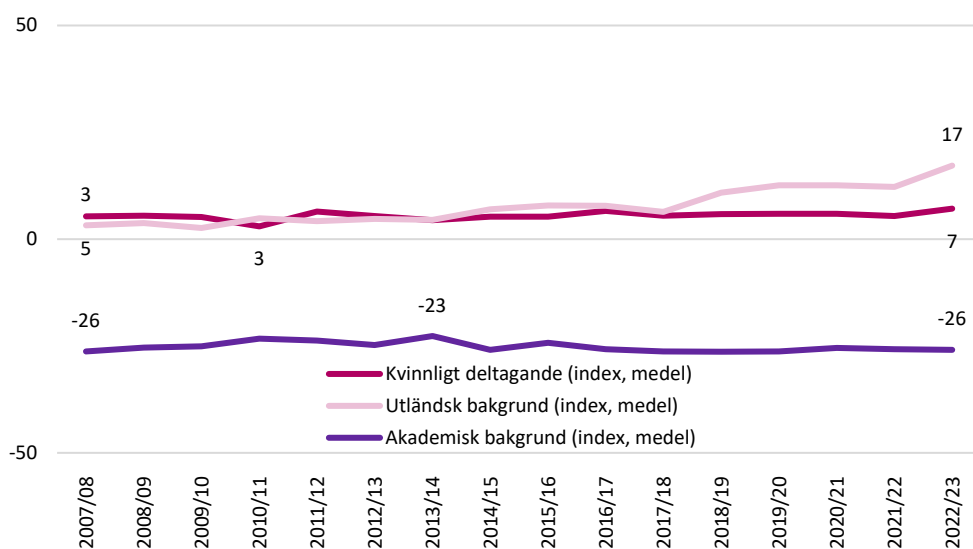
Gruppen kännetecknas av en överlag neutral könsfördelning, men med undantag: vid Högskolan i Borås, Högskolan Kristianstad och Södertörns högskola uppvisas en tydlig överrepresentation av kvinnor.

Vad gäller föräldrars utbildningsnivå kännetecknas gruppen av en medelhög till hög underrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar, även om vissa lärosäten – som Stiftelsen Högskolan i Jönköping – ligger närmare rikets genomsnitt.

Representationen av studenter med utländsk bakgrund varierar kraftigt inom gruppen. I vissa fall föreligger en tydlig överrepresentation, i andra fall en underrepresentation. Mönstret följer i hög grad geografiska skillnader: högskolor belägna nära storstadsregioner tenderar att ha en mer diversifierad studentpopulation än de som ligger i mer perifera områden.

Medelvärdet för gruppen, beräknat utifrån indexvärden för de nio ingående högskolorna, visas i figuren nedan. Det visar en neutral könsfördelning, en genomgående underrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar samt ett geografiskt präglat och ojämnt utfall för representationen av studenter med utländsk bakgrund, där överrepresentationen har ökat tydligt under de senaste åren.

Medelvärde för jämförelseindex, högskolor

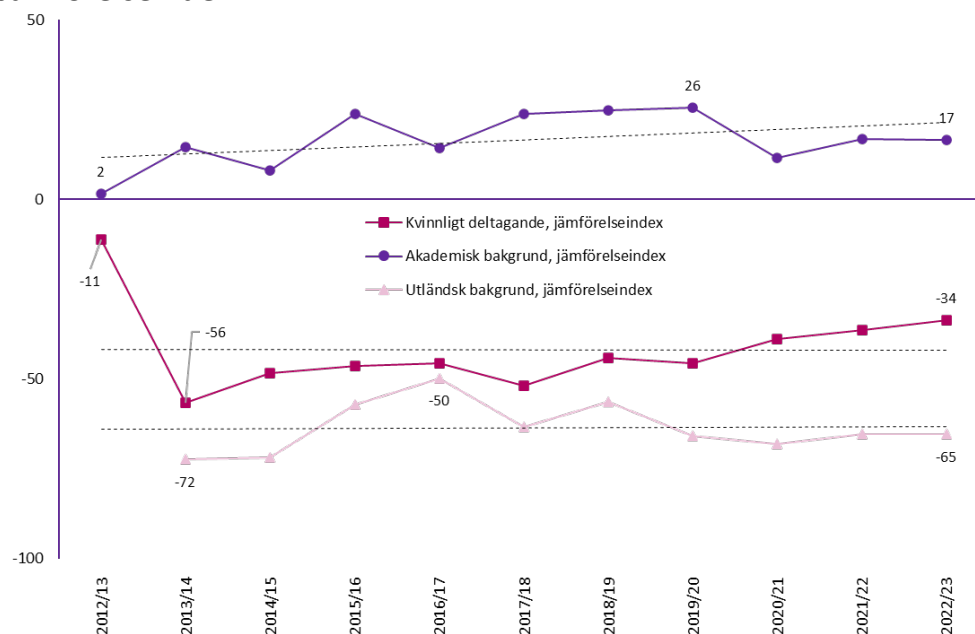

Mindre fackhögskolor

Gruppen omfattar Försvarshögskolan, Gymnastik- och idrottshögskolan, Handelshögskolan i Stockholm, Marie Cederschiöld högskola, Röda Korsets högskola och Sophiahemmet högskola. Årskullarna är små – mellan cirka 200 och 500 antagna per år – och programutbudet är starkt nischat, med inriktningar mot exempelvis vård, idrott, försvar eller ekonomi.

Försvårshögskolan

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +50 till -100; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	32 %	10 % [12/13]	40 % [22/23]
Akademisk bakgrund	51 %	45 % [12/13 & 14/15]	56 % [19/20 & 21/22]
Utländsk bakgrund	8 %	5 % [13/14 & 14/15]	11 % [16/17 & 18/19]
Antagna	266	95 [12/13]	465 [21/22]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

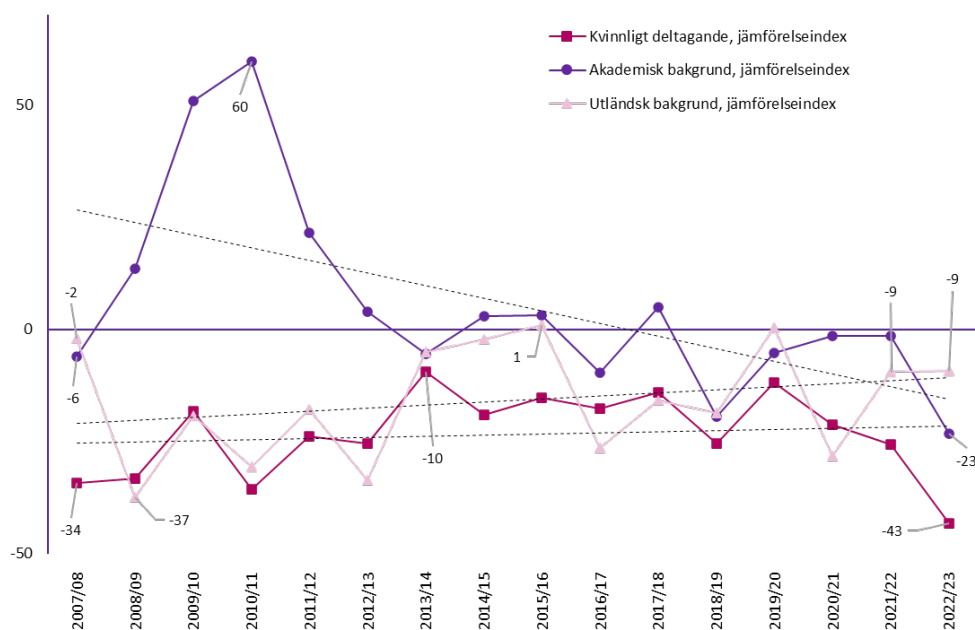
Mycket hög och stabil underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund.

Hög och stabil underrepresentation av kvinnliga studerande; trendmässigt stabilt med viss volatilitet.

Låg till medelhög överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt ökande.

Gymnastik- och idrottshögskolan

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +70 till -50; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	45 %	31 % [22/23]	60 % [09/10]
Akademisk bakgrund	35 %	23 % [07/08]	42 % [20/21]
Utländsk bakgrund	20 %	12 % [08/09 & 12/13]	28 % [19/20, 21/22 & 22/23]
Antagna	221	110 [07/08]	335 [12/13]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

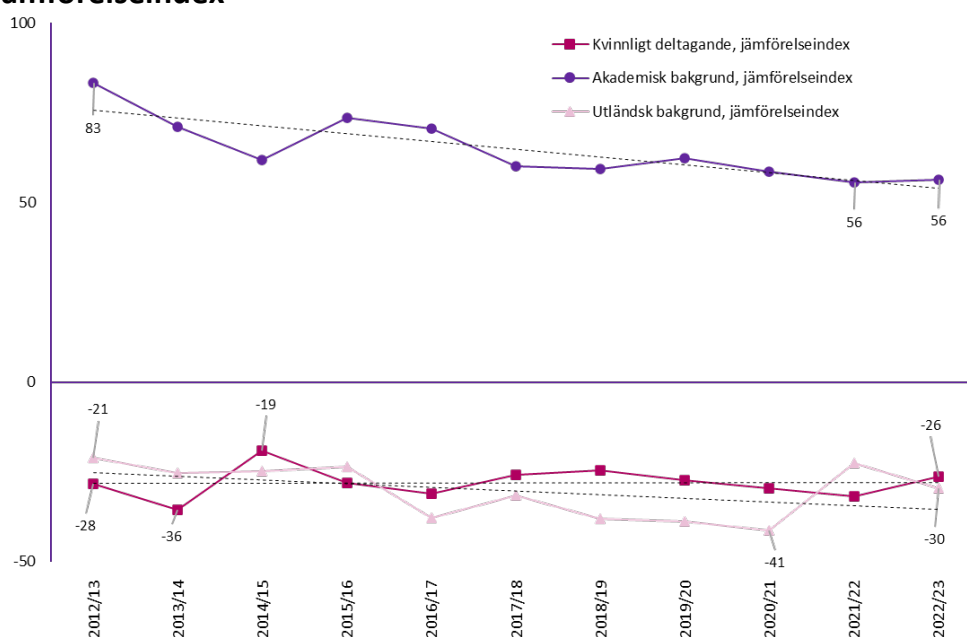
Konsekvent underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt något minskande men med stor volatilitet.

Konsekvent underrepresentation av kvinnliga studerande; trendmässigt något minskande men med stor volatilitet.

Volatil representation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande men med mycket stor volatilitet.

Handelshögskolan i Stockholm

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +100 till -50; vanligen +50 till -50); data saknas före 2012/2013.

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	44 %	40 % [13/14]	50 % [14/15]
Akademisk bakgrund	72 %	69 % [14/15, 17/18 & 18/19]	75 % [15/16 & 21/23]
Utländsk bakgrund	16 %	14 % [14/15 & 16/17]	21 % [21/22]
Antagna	513	465 [17/18]	580 [12/13]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

Medelhög till hög underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; trendmässigt svagt ökande med viss volatilitet.

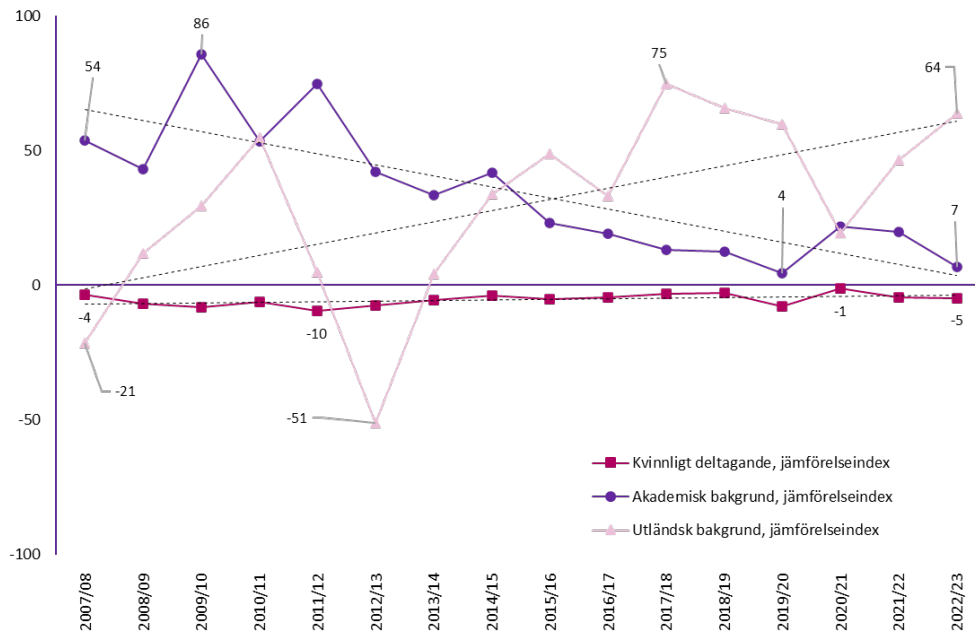
Medelhög underrepresentation av kvinnliga studerande; trendmässigt svagt minskande.

Mycket hög överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt minskande.

Röda Korsets Högskola

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +100 till -100; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	81 %	76 % [11/12]	85 % [20/21]
Akademisk bakgrund	38 %	30 % [17/18]	52 % [09/10]
Utländsk bakgrund	28 %	8 % [12/13]	54 % [22/23]
Antagna	224	140 [10/11]	310 [21/22]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

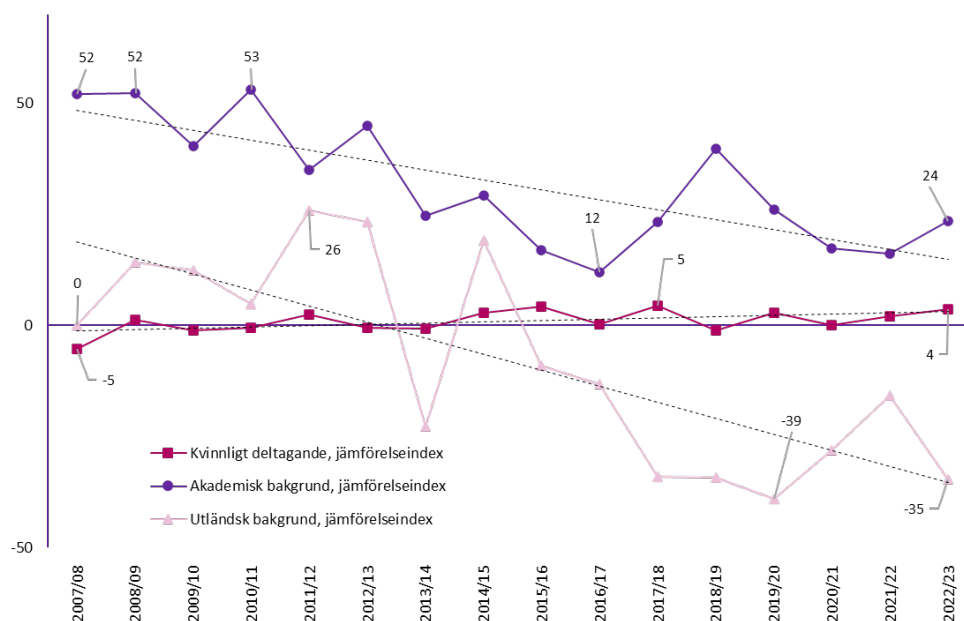
Volatil representation av studerande med utländsk bakgrund; från neutral representation till mycket hög överrepresentation.

Neutral och stabil representation av kvinnliga studerande.

Starkt fallande överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; från mycket hög överrepresentation till neutral representation.

Sophiahemmet Högskola

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +70 till -50; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	86 %	81 % [07/08]	90 % [17/18]
Akademisk bakgrund	37 %	33 % [16/17 & 17/18]	41 % [10/11]
Utländsk bakgrund	18 %	14 % [13/14]	23 % [21/22]
Antagna	289	160 [07/08]	425 [22/23]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

Volatil men starkt trendmässigt minskande representation av studerande med utländsk bakgrund; från neutral representation via överrepresentation till hög underrepresentation.

Neutral och stabil representation av kvinnliga studerande.

Minskande representation av studerande med akademisk bakgrund; från hög till medelhög överrepresentation.

Sammanfattning, mindre fackhögskolor

Rekryteringen vid de mindre fackhögskolorna består i stor utsträckning av studenter med högutbildade föräldrar, med tydligt höga indexvärden vid bland annat Handelshögskolan i Stockholm och Röda Korsets högskola. Undantag finns dock: Marie Cederschiöld högskola och Gymnastik- och idrottshögskolan uppvisar en mer neutral eller blandad bild.

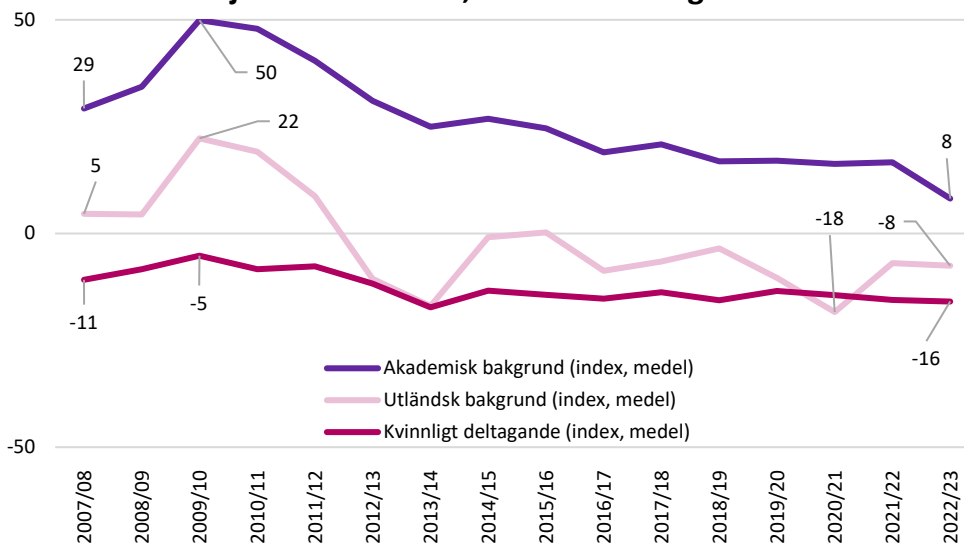
Könsfördelningen är i allmänhet neutral, men med en tydlig underrepresentation av kvinnor vid Försvarshögskolan, Gymnastik- och idrottshögskolan samt Handelshögskolan i Stockholm. De övriga lärosätena i gruppen ligger närmare balans.

Representationen av studenter med utländsk bakgrund är ofta låg, med undantag för Marie Cederschiöld högskola och Röda Korsets högskola, som under flera mätår uppvisar en hög överrepresentation. Variationerna i indexvärden förstärks av gruppens små årskullar.

Det är värt att notera att datatillgången påverkar gruppens medelvärde i hög grad, eftersom uppgifter om antagning saknas för Försvarshögskolan och Handelshögskolan i Stockholm för perioden före läsåret 2012/2013. Medelvärdet i figuren nedan är därför beräknat utifrån de lärosäten där fullständiga data finns tillgängliga.

Medelvärdet för gruppen, baserat på tillgängliga indexvärden, visar en neutral könsfördelning, en hög men minskande överrepresentation av högutbildade föräldrar samt ett ojämnt utfall för representationen av studenter med utländsk bakgrund, där en tidigare överrepresentation successivt har övergått i en svag underrepresentation.

Medelvärde för jämförelseindex, mindre fackhögskolor

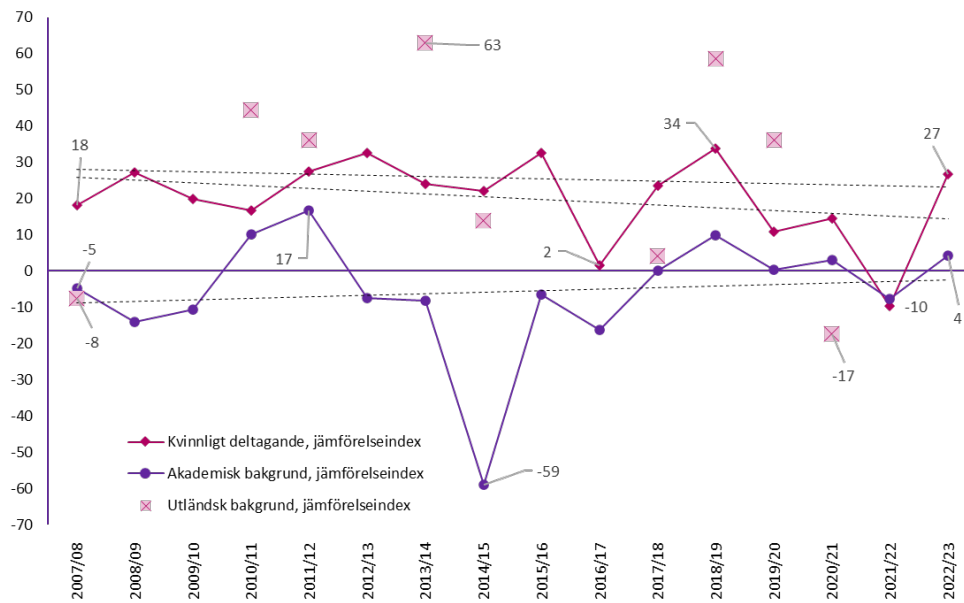

Konstnärliga högskolor

Gruppen omfattar Beckmans Designhögskola, Konstfack, Kungl. Konsthögskolan, Kungl. Musikhögskolan och Stockholms konstnärliga högskola. Samtliga lärosäten har mycket små årskullar – vanligtvis mellan 40 och 200 antagna per år – och starkt nischade utbildningar inom konst, design, musik, scenkonst och film.

Beckmans Designhögskola

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +70 till -70; vanligen +50 till -50). Data för andelen med utländsk bakgrund saknas för 08/09, 09/10, 12/13, 15/16, 16/17, 21/22 & 22/23 p.g.a. för låg numerär; linje & trendlinje har därför utelämnats.

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	65 %	54 % [21/22]	75 % [18/19]
Akademisk bakgrund	54 %	23 % [14/15]	65 % [22/23]
Utländsk bakgrund	9 %	11 % [07/08]	23 % [18/19]
Antagna	44	35 [10/11 & 14/15]	115 [07/08]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser. Data för andelen med utländsk bakgrund saknas för 08/09, 09/10, 12/13, 15/16, 16/17, 21/22 & 22/23.

Summering

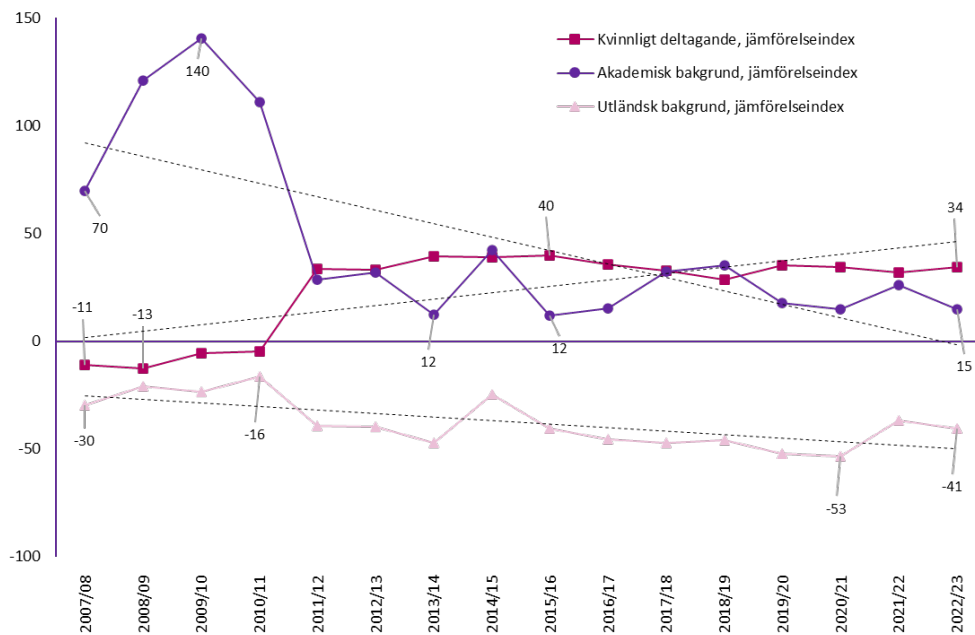
Volattil representation av studerande med utländsk bakgrund; mellan hög överrepresentation till medelhög underrepresentation.

Volatil och medelhög överrepresentation av kvinnliga studerande; från medelhög underrepresentation till hög överrepresentation.

Volatil och trendmässigt något minskande underrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Konstfack

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +150 till -100; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	72 %	65 % [07/08 & 08/09]	77 % [22/23]
Akademisk bakgrund	53 %	46 % [07/08 & 13/14]	61 % [09/10]
Utländsk bakgrund	14 %	10 % [13/14]	19 % [21/22]
Antagna	190	155 [10/11]	260 [08/09]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

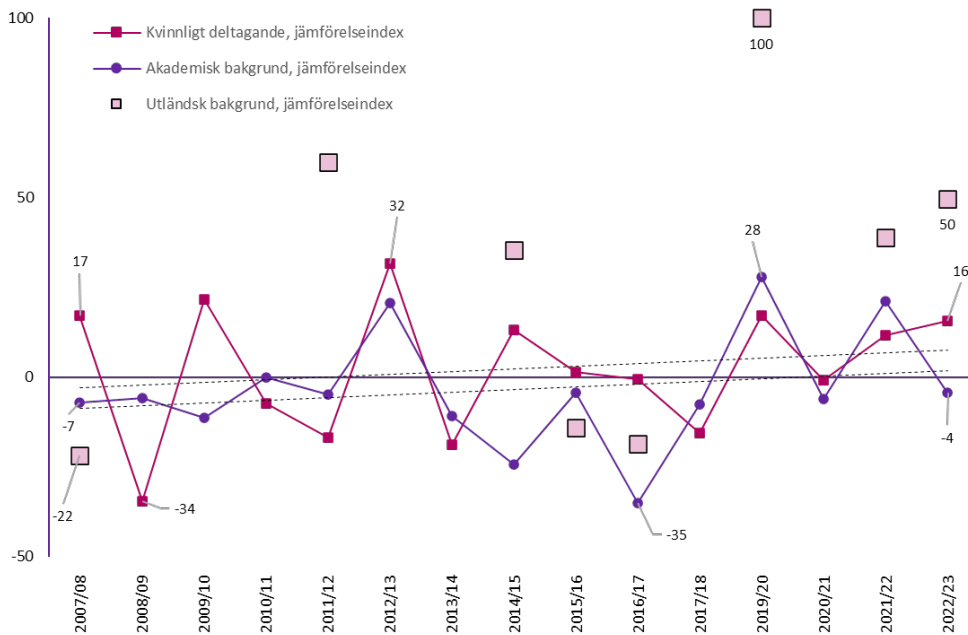
Ökande underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från medelhög till hög underrepresentation.

Volatil och ökande representation av kvinnliga studerande; från medelhög underrepresentation till hög överrepresentation.

Volatil och minskande representation av studerande med akademisk bakgrund; från mycket hög till medelhög överrepresentation.

Kungl. Konsthögskolan

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +100 till -50; vanligen +50 till -50). Data för andelen med utländsk bakgrund saknas för 08/09, 09/10, 10/11, 12/13, 13/14, 17/18 & 20/21 p.g.a. för låg numerär; linje & trendlinje har därför utelämnats.

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	56 %	32 % [08/09]	71 % [12/13]
Akademisk bakgrund	56 %	38 % [16/17]	75 % [19/20]
Utländsk bakgrund	19 %	9 % [07/08]	31 % [19/20]
Antagna	37	20 [22/23]	135 [07/08]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

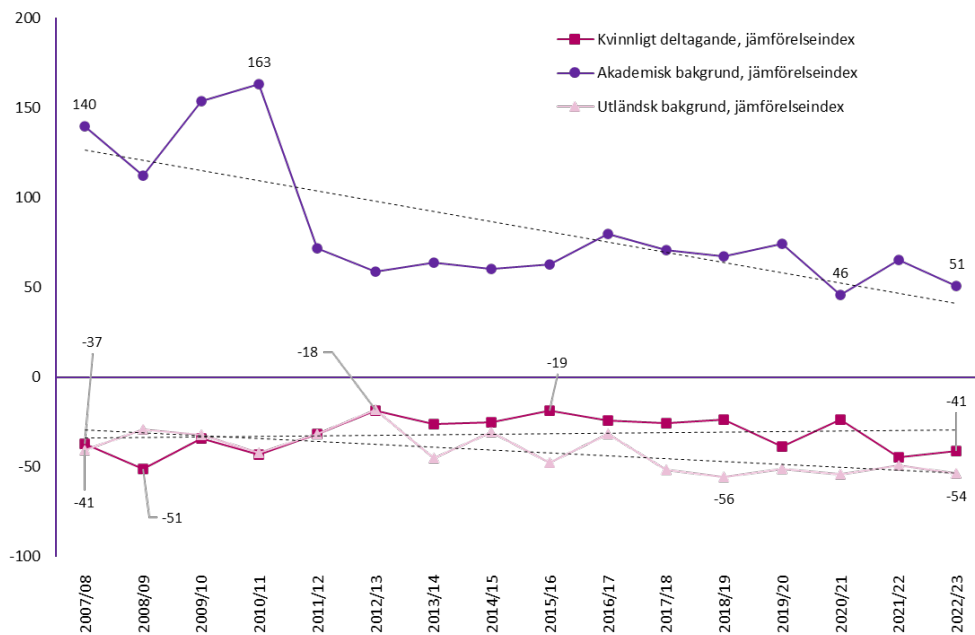
Volatil och svåranalyserad representation av studerande med utländsk bakgrund beroende på det låga antalet antagna per år.

Volatil och svåranalyserad representation av kvinnliga studerande beroende på det låga antalet antagna per år.

Volatil och svåranalyserad representation av studerande med akademisk bakgrund beroende på det låga antalet antagna per år.

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +200 till -100; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	40 %	34 % [19/20, 21/22 & 22/23]	48 % [09/10]
Akademisk bakgrund	68 %	55 % [08/09]	76 % [16/17, 19/20 & 21/22]
Utländsk bakgrund	13 %	10 % [07/08]	18 % [12/13]
Antagna	191	150 [08/09]	375 [07/08]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser.

Summering

Hög och ökande underrepresentation av studerande med utländsk bakgrund; från hög till mycket hög underrepresentation.

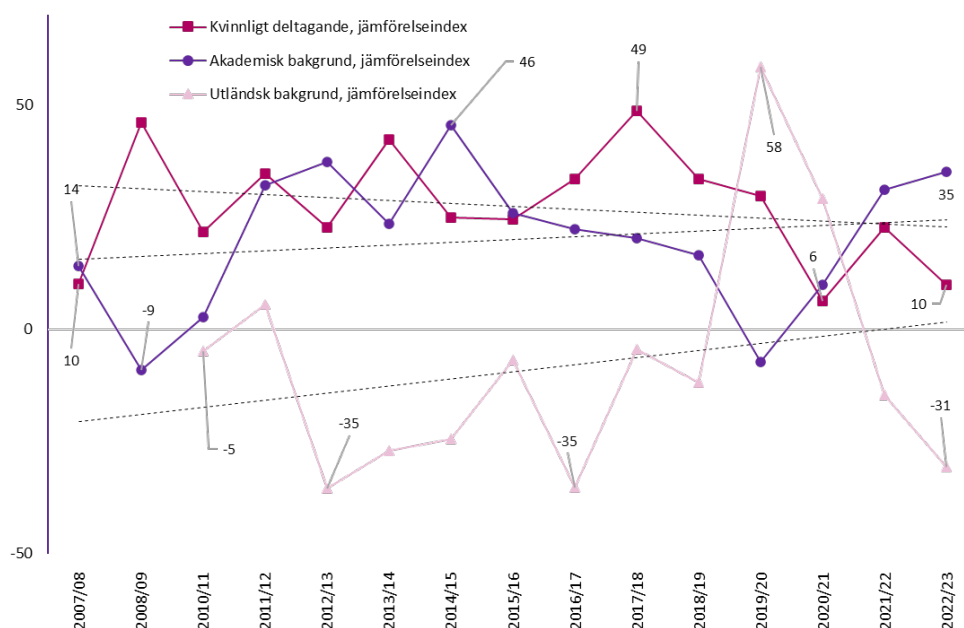
Hög till medelhög underrepresentation av kvinnliga studerande; trendmässigt ökande.

Mycket hög överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund; trendmässigt fallande.

Stockholms konstnärliga högskola

Jämförelseindex

Kommentar: Notera att skalan ändrats (här +70 till -50; vanligen +50 till -50).

Absoluta tal

Indikator	Medelvärde	Minimivärde	Maxvärde
Kvinnor	70 %	57 % [07/08]	80 % [17/18]
Akademisk bakgrund	55 %	49 % [11/12 & 18/19]	64 % [07/08]
Utländsk bakgrund	19 %	12 % [10/11 & 12/13]	27 % [20/21]
Antagna	100	20 [08/09]	180 [12/13]

Kommentar: Under minimivärde respektive maxvärde anges inom hakparentes vilket/vilka läsår värdet avser. Endast av SCB för Stockholms konstnärliga högskola levererade data har inkluderats; försök att inkorporera data för Stockholms dramatiska högskola har ej gjorts vilket kan påverka utfallet av indikatorerna.

Summering

Volatil representation av studerande med utländsk bakgrund; från neutral representation via hög överrepresentation till hög underrepresentation.

Volatil representation av kvinnliga studerande; från medelhög till hög överrepresentation till en neutral representation.

Volatil men trendmässigt ökande överrepresentation av studerande med akademisk bakgrund.

Sammanfattning, konstnärliga högskolor

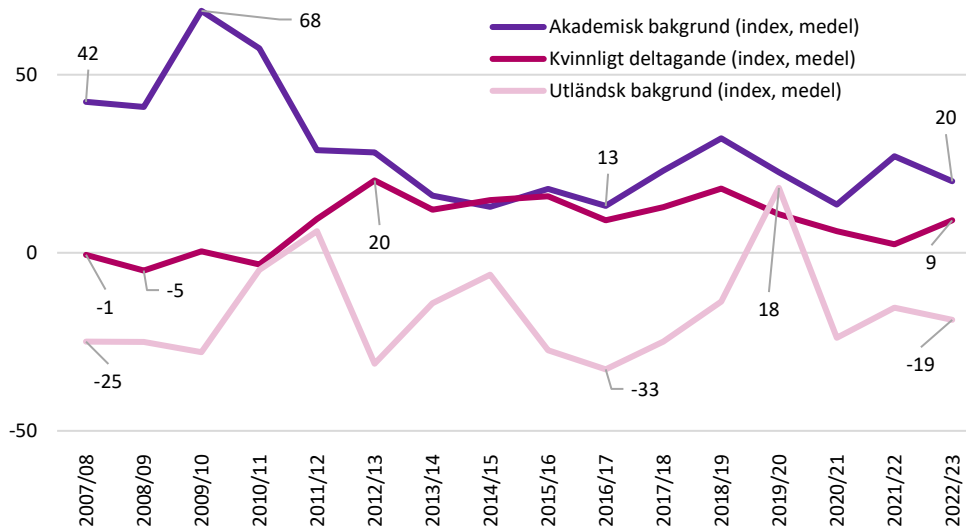
Studenter med högutbildade föräldrar är genomgående överrepresenterade vid de konstnärliga högskolorna, särskilt vid Konstfack och Stockholms konstnärliga högskola. Ett undantag är Kungliga Konsthögskolan, som vid flera läsår har uppvisat lägre indexvärden än övriga lärosäten i gruppen.

Könsfördelningen är tydligt sned mot kvinnor i större delen av gruppen, med undantag för Kungliga Musikhögskolan som haft en mer jämn eller i vissa fall manligt dominerad fördelning. I övrigt är överrepresentationen av kvinnor ett genomgående mönster.

När det gäller utländsk bakgrund är samtliga lärosäten underrepresenterade. De små antagningsvolymerna leder till kraftiga variationer i indexvärden mellan åren, vilket försvårar möjligheten att dra säkra slutsatser om utvecklingen över tid.

Medelvärdet för gruppen, baserat på indexvärden för de fem ingående lärosätena, visas i figuren nedan. Det visar en tydlig överrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar och kvinnor, samt en samlad underrepresentation av studenter med utländsk bakgrund. Den höga volatiliteten i resultaten gör att medelvärden bör tolkas med försiktighet, särskilt med hänsyn till gruppens mycket små årskullar.

Medelvärde för jämförelseindex, konstnärliga högskolor

Slutsatser

Syftet med denna skrift har varit att ge en översiktlig bild av hur rekryteringen av programnybörjare ser ut vid svenska lärosäten med avseende på tre indikatorer: könsfördelning, studenter med högutbildade föräldrar och studenter med utländsk bakgrund. Resultaten har presenterats med hjälp av viktade jämförelsetal som tar hänsyn till skillnader i utbildningsutbud mellan lärosäten och över tid. I det första avsnittet dokumenterade vi skillnader mellan individuella lärosäten vid tre olika mättidpunkter. Det andra avsnittet presenterade mer detaljerade uppgifter för respektive lärosäte, indelade i sex grupper, där vissa gemensamma drag kunde identifieras.

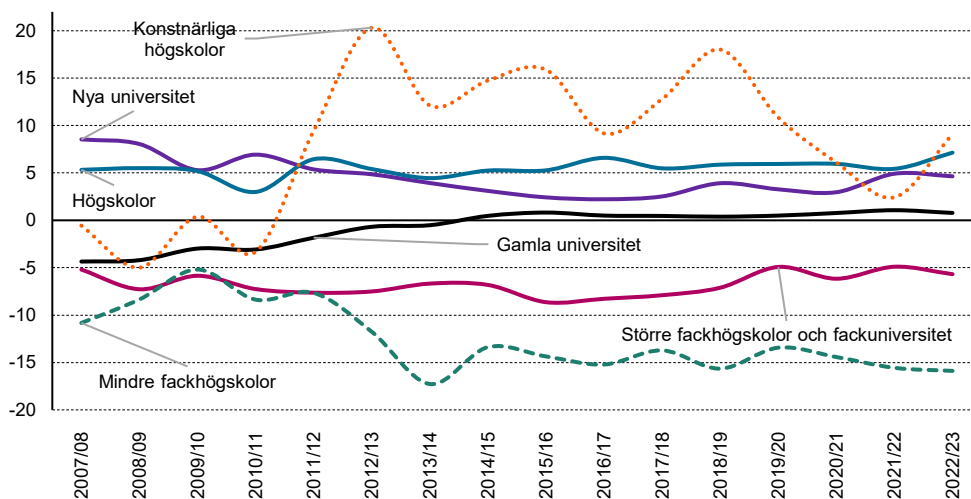
I detta avslutande kapitel tas jämförelsen mellan olika typer av lärosäten ett steg längre. Vi analyserar tre figurer som visar medelvärden av respektive kategoris jämförelseindex för vart och ett av de tre indikatorerna. Figurerna ger en samlad bild av hur könsfördelning, föräldrarnas utbildningsnivå och utländsk bakgrund varierar mellan olika lärosätesgrupper över tid.

Resultatdiskussion per indikator

Kvinnligt deltagande

Resultaten visar att könsfördelningen bland antagna programnybörjare är relativt stabil över tid men varierar tydligt mellan olika typer av lärosäten (figur 4). Konstnärliga högskolor har haft en genomgående hög överrepresentation av kvinnor under hela perioden, med särskilt höga värden omkring mitten av 2010-talet.

Figur 4. Kvinnligt deltagande vid sex kategorier av lärosäten

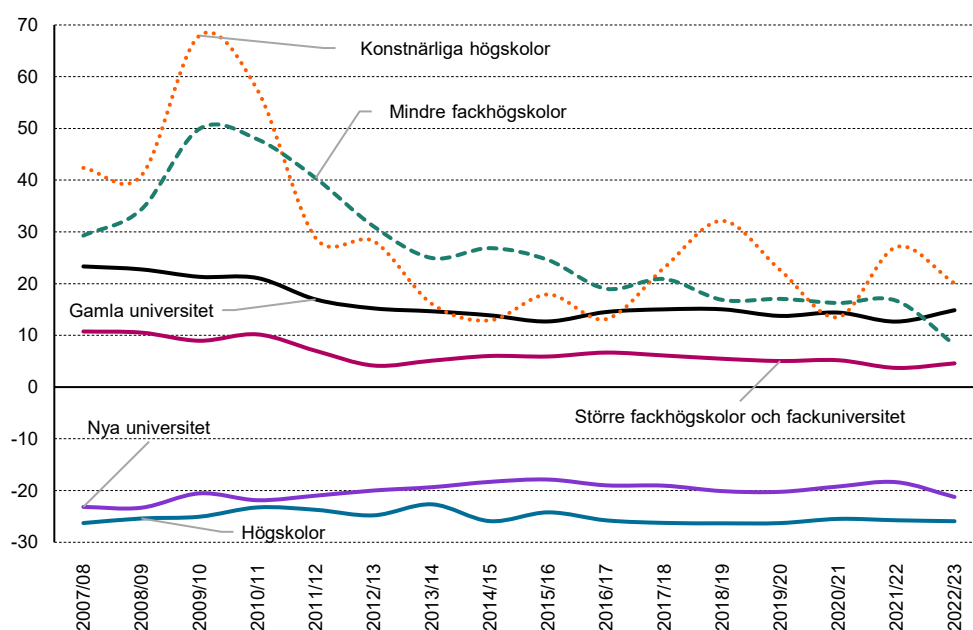
En spegelbild ser vi bland mindre fackhögskolor, där en underrepresentation av kvinnor är tydlig, särskilt efter 2012/2013 då Handelshögskolan i Stockholm och Försvarshögskolan inkluderats i data. De äldre universiteten har utvecklats från en låg underrepresentation till en i stort sett balanserad

könsfördelning. Nya universitet och högskolor visar en måttlig men stadig överrepresentation av kvinnliga studenter, medan större fackhögskolor och fackuniversitet har en låg men stabil underrepresentation.

Högutbildade föräldrar

Skillnaderna är tydligare och mer utpräglade när det gäller andelen studenter med högutbildade föräldrar (figur 5). Här visar konstnärliga högskolor och mindre fackhögskolor genomgående den högsta överrepresentationen, även om trenden är fallande över tid. Skalan för jämförelseindex sträcker sig här från -30 till +70, vilket vittnar om större skillnader mellan lärosätesgrupperna än vad som ses för könsfördelning.

Figur 5. Högutbildade föräldrar hos programnybörjare vid sex kategorier av lärosäten

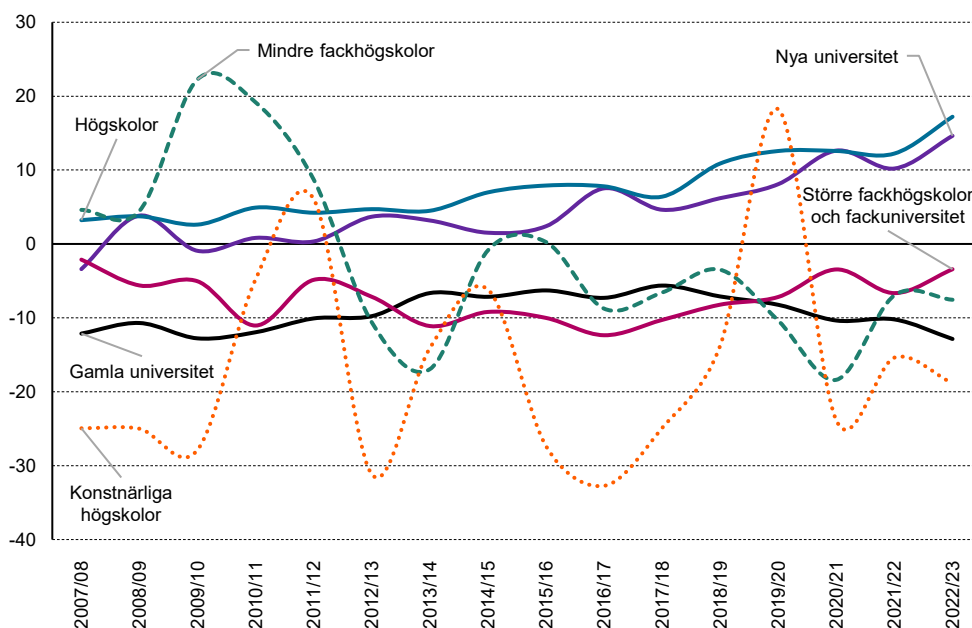

Äldre universitet har en stabil, medelhög överrepresentation, medan större fackhögskolor och fackuniversitet visar en något lägre men tydlig överrepresentation. Nya universitet och högskolor är däremot präglade av en genomgående underrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar.

Utländsk bakgrund

Resultaten för studenter med utländsk bakgrund uppvisar en dynamisk utveckling över tid (figur 3). Framför allt har nya universitet och högskolor visat en tydlig och ökande överrepresentation av studenter med utländsk bakgrund, särskilt under senare år.

Figur 6. Utländsk bakgrund hos programnybörjare vid sex kategorier av lärosäten

Gamla universitet och större fackhögskolor och fackuniversitet ligger däremot stabilt nära eller något under den förväntade representationen. Mindre fackhögskolor har visat en volatil utveckling, med tydliga toppar och dalar. Konstnärliga högskolor sticker ut med en konsekvent underrepresentation av studenter med utländsk bakgrund, vilket speglar specifika rekryteringsmönster och kanske hinder inom dessa utbildningar.

Sammanfattning av jämförelse mellan lärosätesgrupper

Sammanfattningsvis finns tydliga skillnader mellan de olika lärosätesgrupperna:

- Konstnärliga högskolor har en hög överrepresentation av kvinnor och studenter med högutbildade föräldrar, men en tydlig underrepresentation av studenter med utländsk bakgrund.
- Mindre fackhögskolor rekryterar i hög grad studenter med högutbildade föräldrar, med tydlig underrepresentation av kvinnor.
- Gamla universitet ligger nära neutral representation för kön, med stabil överrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar och måttlig underrepresentation av studenter med utländsk bakgrund.
- Nya universitet och högskolor kännetecknas av underrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar, men en tydligt ökande överrepresentation av studenter med utländsk bakgrund.
- Större fackhögskolor och fackuniversitet uppvisar måttlig underrepresentation av kvinnor och en måttlig överrepresentation av studenter med högutbildade föräldrar, med relativt neutral representation av utländsk bakgrund.

Dessa skillnader speglar historiska, geografiska och strukturella förhållanden som påverkar rekryteringen till högre utbildning.

Avslutande reflektioner

Resultaten i denna skrift är avsedda som ett stödmaterial för svenska lärosäten. Genom att tydligt synliggöra skillnader och trender i rekrytering kan lärosätena enklare se sin egen position och identifiera områden där de kan arbeta vidare med breddad rekrytering.

Breddad rekrytering handlar inte enbart om att öka mångfalden bland studenter utan är också en fråga om kvalitet i högre utbildning. Ett inkluderande utbildningssystem, där olika grupper i samhället är representerade, stärker både den akademiska miljön och samhällsutvecklingen i stort. Universitets- och högskolerådet strävar efter att detta material ska bidra till lärosätenas egna reflektioner om vad som kan göras, där så behövs, för att öka rekryteringen från underrepresenterade grupper och därmed bidra till ökad mångfald och kvalitet inom den högre utbildningen.

Referenser

Ahlbäck Öberg, S. & Boberg, J. (2022). [Avkollegialiseringen av svenska lärosäten](#). Statsvetenskaplig tidskrift, Årgång 124, 157–209.

UHR (2016). Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper? En redovisning av regeringsuppdraget att kartlägga och analysera lärosätenas arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande ([länk](#)). Rapport. UHR. Stockholm.

UHR (2024a). Jämförelsetal för breddad rekrytering ([länk](#)) [uppdaterat 21 oktober 2024]. UHR. Stockholm.

UHR (2024b). Fördelningstabeller för att sätta mål ([länk](#)) [uppdaterat 25 oktober 2024]. UHR. Stockholm.

UHR (2025). Svenskar i EU:s traineeprogram: en rapport om intresset för, vägen till och deltagandets påverkan. Rapport 2025:1. UHR. Stockholm.

Utbildning, utbyte och utveckling – för alla som vill vidare

UHR är en myndighet som skapar förutsättningar för att möta behovet av kompetens, nu och i framtiden.

Vi främjar det livslånga lärandet och öppnar dörrar till utbildning, karriär och arbetsliv både i Sverige och internationellt. Vi gör det också enklare att hitta, välja och anmäla sig till en utbildning så att alla som vill vidare får möjlighet att hitta sin plats.

För att lyckas förvaltar och utvecklar vi digitala plattformar och tjänster i samverkan med utbildningssektorn. Vi bidrar även med insikter och rekommendationer som stärker Sverige som kunskapsnation.